

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Э Т А ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Фонд выдання газеты «Наша Ніва». Выходзіць штотыднёва, у пятніцы

9 771819 161008

Папусьцілі, каб не адпусьціць

Расея расьцягвае пераход на сусветныя цэны на энэрганосьбіты. Вынікі нафтавага крызісу. Старонка 4.

Аглушальная перамога цаною 5,3% ВУП

Колькі будзе каштаваць Беларусі нафтавы кампраміс. Старонка 5.

Сола на трубе

Калі нехта грае на трубе з нафтаю, гэтую музыку чуе ўесь кантынэнт. А таму не пытайся, каму перакрылі нафту, — нафту перакрылі табе! Эсэ Андрэя Хадановіча. Старонка 6.

У НУМАРЫ

Адноўлены паказ «Тутэйшых»

17 і 18 студзеня ў Купалаўскім тэатры быў аншляг. Старонка 2.

Палітвязні ўцяклі ад «хіміі»

Алесь Казакоў і Зыміцер Зубро за графіці былі асуджаны на два гады «хіміі». Але пакарання яны не адбываюць. Старонка 15.

У Гомелі бандзе Марозава плацілі ўсе

Сяргей Санук гутарыць з намеснікам начальніка ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю МУС Уладзімерам Ціхінем. Старонка 22.

Мэсыдж Хрыстовага вучэньня, або Што супольнага паміж Калядамі і Божым Нараджэннем? Піша Пётра Рудкоўскі. Старонка 24.

Дыскаграфія

Tav.Mauzer, Znich, Якаў Навуменка, Ricochet. Старонка 26.

Некалькі незалежных кандыдатаў нечакана перамаглі на мясцовых выбарах. Старонка 3.

люстра дзён

Дакуль ёсьць выбары, магчымыя і цуды над скрынкамі	3
Як праходзілі выбары ў 51-ай акрузе	3
Папужалі, павучылі, забралі мільядр і папусьцілі	4
Аглушальная перамога Лукашэнкі цаной 5,3% ВУП	5
Палітвязні ўцяклі ад хіміі	15
У Гомелі бандзе Марозава плацілі ўсе	22
Расейскі бізнэс пераймае кантроль над беларускім рэзьнічным гандлем	7
Тур: эканоміка Беларусі выцягне	7
Ездзіла Цапф, цяпер — ван дэр Ліндэн	7
Злачыннасць пачала зыніжацца	7
Ветраная зіма 2007-га	19
Газэце «Прессбол» пагражает прыпыненне	19
Дзень Ліцэю	19

камэнтары

Аляксандар Класкоўскі. Хвост адсякуць за некалькі разоў	7
Віталь Тарас. На розных мовах	8
Павал Севярынец. Галоўны энэрганосцьбіт	12

хроніка

Дзяржвандалы дабраліся да Пінску ..	14
--	----

Ільмар

комікс

Бульбат: першая кроў	16
----------------------------	----

мы самі

Вялікі дзякую за ахвяраваныні	17
--	----

in memoriam

Крыж Марыі Крупене	19
--------------------	----

культура

Сыцёб пад коксам	20
------------------------	----

Чацьверты «пARTisan»	27
-------------------------------	----

Імпазантная анталёгія дзіцячай паэзіі	27
--	----

рэакцыі

Андрэй Хадановіч.	
-------------------	--

Сола на трубе	6
---------------------	---

Пётра Рудкоўскі. Мэсыдж Хрыстовага вучэння	24
--	----

Руслан Равяка. Зімалета замест жыцьця	25
---	----

дыскаграфія

Тамаш Суліма і Алег Кабзар, Якаў Навуменка, Znich, Tav. Mauzer, Ricochet	26
--	----

левым вокам

Добрая весткі з таго съвету	31
--------------------------------------	----

дзе варта быць

Новая праграма з Аксанай Вечар	29
---	----

Адкрываецца выставка легендарнага фотографа	29
--	----

Жыбуль — насustrач	29
--------------------	----

вольны час

Крыжаванка	30
------------------	----

Трыптых для маладафронтайцаў	30
---------------------------------------	----

50 РЭДАКЦЫЙНЫХ РАДКОЎ

Вецер мацнее

Чакалі сънегу — прыйшоў віхор. Гэткі бонус мае Беларусь ад паяцлення клімату. Якое, зрешты, нясе яя толькі мінусы ў выглядзе моцных вятроў ды падтоплівання. Кажуць, пад ледзянімі шапкамі полюсаў — найвялікшыя запасы нафты і газу... Во як дабярэмся! Нездарма Расея падпісала Кіёцкі пратакол. Сур'язней пра нафтавыя справы — старонкі 4—10.

Між тым, съледам за газавым і нафтавым адчынінні новыя расейска-беларускія франты: мясны, цукровы. На новую ситуацыю Інтэрнэт адказаў хіп-хоп-паэмаю пра Зянона (старонка 20).

А яшчэ тыдзень радаваў кнігамі. Выйшаў другі том «Энцыклапедыі Вялікага Княства Літоўскага», падручнік «Беларуская літаратура і съвет», складзены Лявонам Баршчэўскім, Пятром Васючэнкам і Міхасём Тыгынам (пра іх чытайце ў наступных нумарах), анталёгія польскай дзіцячай паэзіі па-беларуску «Качкадзівачка», чарговы нумар арт-часопісу «Партызан» (старонка 27). Толькі адна з згаданых кніг выйшла ў дзяржвыдавецтве.

Культурная падзея тыдня — вяртанье «Тутэйшых». У сераду і чацьвер 17—18 студзеня ў Купалаўскім тэатры ізоў адбыўся паказ կультавага спектаклю паводле п'есы Янкі Купалы ў пастаноўцы Мікалая Пінігіна.

П'еса была знятая з рэпэртуару ў красавіку 2006 г., з прычыны «неабходнасці рамонту дэкарацыі». Але, як кажуць у мастацкім аддзеле тэатру, спектакль пойдзе ў тых самых старых дэкарацыях. «Тутэйшых» ужо некалькі разоў спрабавалі паціху зыняць з рэпэртуару, але пад ціскам грамадзкасці вярталі ў тэатар.

Штогод «маленькая камэдья ў вялікай трагікамэдый» збірае поўную залі. П'есе не патрабуе дадатковая рэклама: навіна пра чарговы паказ «Тутэйшых» разыятаеца як вірус. Так і сёлета: квіткоў не было ў продажы за месяц да паказу. Але... у лютым паказваць звышпапулярны спектакль не плянуюць, інфармацыя пра сакавік пакуль німа. Падобна, «Тутэйшых» церпяць «для галачкі», як і незалежную прэсу, каб мець козыры ў перамовах з «чортамі і д'ябламі».

Бо паход на «Тутэйшых» для беларуса — як дванаццаць страваў на Каляды. Вось і ў сераду ўвечары была поўная залі гледачоў і авацыя ўзынятаму над сцэнай бел-чырвона-белому сцягу.

Андрэй Скурко,
Зыміцер Панкавец

Дакуль ёсьць выбары, магчымыя і цуды над скрынкамі

Некалькі незалежных кандыдатаў нечакана перамаглі. Вынікі мясцовых выбараў падводзіць Зыміцер Панкавец.

Сёлетнія мясцовыя выбары ня сталіся такімі выніковымі для апазыцыі, як чатыры гады таму. Тады дэпутатамі розных узроўняў сталі больш за сотню дэмакратычных актыўістуў. Сярод пераможцаў той кампаніі былі Юрый Губарэвіч, Алесь Зарамбюк, Алесь Чыгір, Алесь Міхалевіч, якія пазней змаглі вырасці ў лідераў дэмакратычнай апазыцыі.

Напярэдадні галасаваньня цэлы шэраг кандыдатаў з'яўляўся зь перадвыбарчай гонкі. Яны адзначылі, што не зьбіраюцца гуляць па правілах, якія дыктуюць улады.

Сярод такіх вылучаеца лідэр АГП Анатоль Лябедзька, які прыняў расэніне пра сваё з'яўленіе за два дні да выбараў.

У пятніцу-суботу міліцыя правяла шэраг прэвэнтыўных затрыманняў апазыцыйных актыўістуў, што прымалі ўдзел у кампаніі. Большасць актыўістуў мусілі выходзіць з турмаў у панядзелак-аўторак. Ахвярамі гэтай дэманстрацыі сілы сталі калі дзвяццаці чалавек. Сярод іх — Сяргей Салап (Барысаў), Максім Губарэвіч, Яўген Скрабутан, Стасі Пачобут (усе — Горадня), Сяржук Гумінскі (Ворша), кандыдаты ў дэпутаты Аляксандар Васільев і Аляксандар Рамановіч (абодва — Пінск).

Агулам незалежных кандыдатаў на выбарах сёлета было

Працяг на старонцы 11.

Як праходзілі выбары ў 51-ай акрузе

Асабліві шарм ёй надаваў кандыдат-пэнсіянэр Уладзімер Лапцэвіч, які ў 2001 г. адседзеў амаль год у турме і Навінках за спробу балітавацца на презыдэнцкіх выбарах.

У гэтай акрузе, якая месцыцца ў сталічным мікрараёне Ўручча, балітаваліся адразу трох кандыдатаў з дэмакратычнага лягеру. Юрый ТБМ Павал Знавец (БСДП (Грамада)), перакладчык Андрусь Клікуню (Партыя БНФ), а таксама 20-гадовы съеслар Аляксандар Мыцко (Партыя БНФ).

Воляю выбарчага заканадаўства і камісій у гэтай акрузе было адразу дзвое прадстаўнікоў Партыі БНФ, калі суседня акругі з'яўляюцца цалкам беззлітэрнатыўныя. Адулады па 51-ай акрузе ішлі Уладзімер

Сяманін, дырэктар дзяржаўнай установы «Першамайскі фізкультурна-аздараўленчы цэнтар», а таксама прадстаўнік КПБ Уладзімер Сераштам, ён працуе намеснікам дырэктара Унітарнага прадпрыемства «Энцыклапедыка».

Асабліві шарм гэтай акрузе таксама надаваў пэнсіянэр Уладзімер Лапцэвіч, які ў 2001 г. адседзеў амаль году турме і Навінках за спробу балітавацца на презыдэнцкіх выбарах таго году. Пра гэта ён акуратна пісаў у сваёй выбарчай улётцы. Першым, каго я ўбачыў а сё-

май вечара на ўчастку, які месцыцца ў 192-й школе, быў акурат кандыдат у дэпутаты Лапцэвіч. Ён адразу адрапартаўваўся перад карэспандэнтам «НН», што налета менавіта ён стане новым презыдэнтам Беларусі.

«У наступным годзе будуть абвешчаныя датэрміновыя прэзыдэнцкія выбары, на якіх пераможа Лапцэвіч, так і нашыце ў сябе ў газзце», — вяшчалі кандыдат. Празь некалькі хвілін Лапцэвіч прынёс сваю перадвыбарчую улётку, «у якой яго паказалі поў-

ным дурнем», выразаўшы некалькі ключавых фразаў. Пра выпадак цэнзуры пэнсіянэр «пасыпей паведаміць у амэрыканскую амбасаду».

З выбарчага ўчастку Лапцэвіч быў выгураны агульнымі намаганнямі толькі за пяць хвілінаў да сканчэння галасавання. Старшыня выбарчага ўчастку, вайсковец Барыс Мялехін нясыпіна паўтараў у мой бок: «Ты піши, сынок, пра мяне. Толькі ўсю прауду піши.

Працяг на старонцы 11.

Расея будзе паставляць энэрганосьбіты для ўраду Лукашэнкі па льготных тарыфах. Мыты на экспарт нафты ў Беларусь складуць сёлета менш за 30% ад устаноўленых для іншых краінаў. Такі вынік перамоваў Сідорскага і Фрадкова ў Маскве.

Папужалі, павучылі,

Па выніках двухдзённых перамоваў урады Беларусі і Расеі падпісалі пагадненіне па ўрэгуляваныні гандлёва-еканамічнага суправоўніцтва ў галіне экспарту нафты і нафтапрадуктаў.

Згодна з пагадненнем, стаўка экспартнай пошліны на нафту для Беларусі ўсталявана з 1 студзеня 2007 г. у памеры \$53 за тону. Гэта 29,3 % ад стаўкі агульнага мыта, якое накладаецца на экспарт у іншыя краіны. Налета гэты

працэнт уздымецца да 33,5. У 2009 г. — да 35,6.

Паводле прэм'ер-міністра Расеі Фрадкова, у 2007 г. пошліна ад рээкспарту нафты Беларусьсю або экспарту нафтапрадуктаў Беларусьсю ў трэція краіны будзе дзяліцца ў прапорцыі 70% Расеі і 30% Беларусі, у 2008 г. — 80% і 20%, у 2009 г. — 85% і 15%.

«Перамовы былі няпростымі, але на апошній стадыі ў працу ўключыліся прэзыдэнты нашых краін

(у пятніцу адбылася тэлефонная гутарка між Лукашэнкам і Пуціным). У выніку мы ўзгаднілі агульны падыход», — зауважыў Фрадкоў. Паводле ягоных словаў, на сырую нафту, што паставляецца з Расеі, будзе брацца экспартная пошліна, разылічаная, зыходзячы з экспартнай пошліны на нафтапрадукты, што паставляюцца з Беларусі і зробленыя з сырой расейскай нафты.

Паводле расейскага прэм'ера, такі мэханізм даз-

АНДРЭЙ ПЛІНКЕВІЧ

Кантроль рээкспарту нафтапрадуктаў Беларусьсю заўжды можна будзе выкарыстаць, каб адвінаваціць нашу краіну ў парушэнні пагадненняў. На фота: нафтапампавальная станцыя «Гомель».

забралі мільярд і папусьцілі

воліць рэсейскаму бюджэту ў 2007 г. атрымаць «нямногім больш за 1 млрд даляраў». Аднак, сказаў Фрадкоў, пры гэтым Ресея будзе працягваць падтрымку эканомікі Беларусі ў рамках саюзныцкіх пагадненняў.

Рэсейскія датыцы для ўраду Лукашэнкі ў форме скідак на энерганосьбіты складуць сёлета прыкладна 6 млрд даляраў.

Міністар фінансаў Ресеі Аляксей Кудрын камэнтаў дамову катэгарычна і

цынічна: «Экспартаваць рэсейскую нафту ў пафтапрадукты ў трэція краіны Беларусь зможа толькі па стаўках мытаў, устаноўленых у самой Ресеі для аналагічнай прадукцыі. Калі будзе парушанае пагадненне, падпісанас сёньня, хай нават і на адзін барэль, Ресея ўвядзе мыты (\$180) зноў. Першае папярэдженне каштавала Беларусі мільярд даляраў у год».

Рэсейскі беларусазнаўца Аляксандар Фадзееў у

інтерв'ю парталу kreml.org гэтак патлумачыў сэнс падзеяў снегня — студзеня. Ресея імкненца паствурова ўстановіць кантроль над беларускай эканомікай, але байца пры гэтым нанесьці ёй непапраўную шкоду, што магло б прывесці да страты А.Лукашэнкам улады.

Прынятая схема не да канца празрыста. У гэтым яна нагадвае схему «Росукрэнэрга», якое паставляе газ ва Украіну. Скажам, кантроль рээкспарту на-

фтапрадуктаў Беларусью — справа гнуткая. Яго заўжды можна будзе выкарыстаць, каб абвінаваці нашу краіну ў парушэнні пагадненняў. Фактычна, Беларусі зъменышлі шворку. Любое парушэнне А.Лукашэнкам палітычнай ляяльнасці ці пэўных нефармальных эканамічных абязанняў можа зноў прывесці да паліўнага шантажу.

Мікола Бугай, паводле інфармацыйных агенцтваў

Аглушальная перамога цаною 5,3 % ВУП

Беларускія СМІ актыўна радуюцца перамозе ў пафтавай вайне. Давайце падлічым наступствы пагаднення для 2007 г., съвядома не заглядаючы ў наступныя гады, бо Ресея ўжо прыканцы 2007-га будзе ў СГА, і ўсе пагаднені з РБ будуць перагледжаныя. Піша **Андрэй Суздальцаў**.

1. Умовы пагаднення ад 12.01.07: вывазное расейскае мыта — \$53 на 2007 г. Адкуль узялася гэтая лічба? Для Беларусі будзе прымняцца каэфіцыент у памеры 0,293 да стаўкі агульнага экспартнага мыта на нафту, што складае каля \$180 за тону. Пры гэтым стаўка агульнага мыта пералічваецца раз на два

месяцы, аднак каэфіцыент 0,293 на 2007 г. застанецца нязменным.

Але далей — яшчэ цікавей. Калі беларусы вывезуць з Ресеі нафту, заплацяць \$53 за кожную яе тону і паспрабуюць адправіць гэту нафту далей на Захад, г.зн. перапрадаць, то на мяжы РБ і ЭЗ мыта ўжо ўсталёваецца па \$180 за тону нафты і \$108 за тону пафтапрадуктаў. Адпаведна з падпісаным пагадненнем пра меры па ўрэгуляванні гандлёва-еканамічнага супрацоўніцтва ў сферы экспарту нафты і пафтапрадуктаў, у 2007 г. Ресея будзе атрымліваць 70% мыта, а Беларусь — 30%, у 2008 г. — адпаведна 80% і 20%, у 2009 г. — 85% і 15%. Пералічваем: на заходнія мяжы за тону расейскай нафты, што ідзе на рээкспарт, беларусам давядзенца аддаецца у расейскі бюджет \$126 за тону і \$75,6 за тону пафтапрадуктаў. У гэтым выпадку, хутчэй за ўсё, ужо заплачаныя \$53 будуть зачішчаны. Ёсьць і ўмова: калі беларусы затрымліваюць плацяжы ў расейскі бюджет — імгненна на экспарт нафты ў РБ уводзяцца стандартныя мыты.

Ад Рэдакцыі

Андрэй Суздальцаў вядомы працай у якасці аналітика пэўных расейскіх карпарацый. Як грамадзянін Ресеі, ён быў дэпартаваны з Беларусі на пачатку гэтага года. Ягоныя падлікі не пазбаўлены памылак. Гэта, А.Суздальцаў нават забываеца ўлічыць, што Беларусь сама здабывае 1,8 млн тон нафты. Тым ня менш, мы палічылі артыкул вартым перадруку, бо ён адлюстроўвае пазыцыю фінансавых і палітычных колаў Ресеі, тлумачыць, для чаго яны пайшли на падпісанье пагадненняў у Маскве і як яны будуць падыходзіць да інтэрпрэтацыі гэтых дакументаў.

Спачатку палічым, колькі зэканомілі беларусы на расейскай нафце ў 2006 г. Вывазное мыта на сырую нафту з РФ у 2007 г. — \$180 за тону. Беларусь вывезла з РФ (труба) 21 млн тонаў сырой нафты, не пералічыўшы ў бюджет РФ \$3780 млн. Гэта эканомія. Ёсьць яшчэ прыбыток ад продажу пафтапрадуктаў і за рээкспарт сырой нафты. Усяго — каля \$6 млрд. — 17% ВУП. Няблага, а калі яшчэ ўлічыць з эканоміяй за газ, дык нават дзіўна, чаму ў Беларусі не пабудавалі па «Алмазе ведаў» у кожным раённым цэнтры?

А што заплаціць Беларусь цяпер?

2. У 2007 г., калі Беларусь увяže з Ресеі ўвесі аў-ём заплянаванай нафты — 21 млн тонаў, яна пакіне ў расейскім бюджетзе \$1113 млн. Можна лічыць, што гэтыя грошы сыплі... Затое ў краіне — 21 млн тонаў аплаchanай сырой нафты. Вось тут пачынаюцца адкрыцці... Аўтар гэтых радкоў другое дзесяцігодзідзе наўна лічыў, што ўнутраныя патрэбы Беларусі ў сырой нафце складаюць 7,5 — 8 млн тонаў. Раштам 12 студзеня на перамохах у Маскве беларуская дэлегацыя заяўляе, што, аказваецца, унутраныя патрэбы Беларусі — 4 млн тонаў. Аказваецца, Менск гадамі перад Москвой ламаў камэдypo, выпрошваючы на «братэрскі беларускі народ» удвая болей за яго патрэбы. Добра, паверым беларускай дэлегацыі...

Лічым далей: 21 млн. тонаў мінус 4 млн. тонаў на ўнутраныя рынак. Заставацца для экспарту — 17 млн тонаў. Калі

Аглушальная перамога Лукашэнкі цаною 5,3 % ВУП

Працяг са старонкі 5.

Увесь гэты аўём РБ адправіць без перапрацоўкі на экспарт (сумнёўны варыянт), то ў расейскім бюджэт давядзеца аддаць $((126 - 53) \times 17 \text{ млн. тонай}) = \1241 млн. Разам з ужо заплачаным увазным мытам на ўваходзе ў Беларусь — \$2354 млн.

Возьмем іншы варыянт. Беларускія НПЗ пераапрацоўваюць штогод 18 млн тонай. Мінус 4 млн. тонай на ўнутраныя рынак. Усяго для экспарту застаецца 3 млн. тонай нафты $((126 - 53) \times 3 \text{ млн. тонай}) = \219 млн. Акрамя таго, зьяўляецца 9,8 млн. тонай съветльых нафтапрадуктаў. Такім чынам, лічым «съветльяя нафтапрадукты» $((108 - 53) \times 9,8 \text{ млн. тонай}) = \539 млн. Усяго ў бюджэт РФ ідзе $(1113 + 219 + 539) = \$1871 \text{ млн.}$

Сапраўды, у гэтым варыянце беларускія НПЗ загружаныя, але РБ павінна аддаць у расейскім бюджэт 5,3% ВУП. Вось такі «беларускі варыянт»...

Аднак ёсьць і пастка. У Беларусі падмануць расейскае кіраўніцтва лічыцца

доблесцьцю... Таму Кудрын (міністар фінансаў Pacei — «НН») загадзя паціраючы руکі кажа пра тое, што расейскі бюджет атрымае больш за \$3 млрд. Расейскае кіраўніцтва будзе пільнаваць кожную тону нафты, што рээкспартуюцца. Стартука тут велізарная — \$3780 млн. — амаль 11% ВУП Беларусі. Гэта катасрофа для беларускай эканомікі.

Цяпер беларускі СМІ спрабуюць нам даказаць, што А.Лукашэнка не саступшоў у трэці раз Маскве за апошнія два тыдні, а вядзе беларусаў ад перамогі да перамогі. Калі перад намі «перамога» Лукашэнкі, дык што тады называць паразай?

Прадугледжаныя і санкцыі: беларусы затрымліваюць выплаты ў расейскім бюджэт — імгненнія на экспарт нафты ў РБ уводзяцца стандартныя мыты».

Акрамя таго, ужо атрыманае МЕРКАВАНЬНЕ, што ўжо заплачаныя \$53 НЯ ЎЛІЧВАЮЦІЦА пры перасячэнні сырой нафты і нафтапрадуктаў заходній мяжы Беларусі...

**Андрэй Суздальцаў
Паводле afn.by (скарочана)**

Пуцін: Расея будзе працягваць прыхаваную падтрымку Лукашэнкі

Прэзыдэнт Pacei назваў дамоўленасці зь Беларусью па энергетыцы прымальнім кампрамісам для абодвух бакоў і падзякаўваў за гэта ўраду.

Паводле Пуціна, галоўным вынікам перамоваў ёсьць пераход да рынковых дачыненняў зь беларускім партнэрамі, перадусім у энергетычнай сферы.

Пуцін адзначыў, што падтрымка беларускай эканомікі Расея будзе працягвацца, але аўёмы будуть звышкіца. «Простая ці скаваная падтрымка беларускай эканомікі Расея будзе працягвацца доўгі час, хоць, пачынаючы з гэтага году, яна будзе скарачацца», — сказаў Пуцін на пасяджэнні на нарадзе з чальцамі расейскага ўраду.

У прыватнасці, паведаміў ён, у 2007 г. толькі па энэрганосібітах складзе \$5,8 млрд. «Пагадзіцесь, што гэта шмат. Але гэта плата Pacei за спакойны, мяккі, саюзныцкі спосаб пераходу да рынковых дачыненняў і падтрымкі беларускага народу», — сказаў прэзыдэнт Pacei.

RIA «Новости»

Сола на трубе

Калі нехта грае на трубе з газам ці нафтаю, гэтую музыку чуе ўвесь кантынэнт. А таму не пытайся, каму перакрылі нафту, — нафту перакрылі табе! Эсэ Андрэя Хадановіча.

Так бывае з органамі нашага цела — маленькімі, але жыццёва неабхіднымі — мы іх не заўважаем, часам нават ня ведаєм пра інхнае існаваньне, пакуль яны не пачынаюць нам балець. Нешта падобнае адбываецца з Заходнім Эўропай, якая раптам згадала пра існаваньне Беларусі — маленькай эўрапейскай краіны, што, аказваецца, можа прыносіць вялікія клопаты.

Вядома ж, некаторыя эўрапейцы ведалі пра Беларусь і раней: ёсьць сабе такая краіна на ўсходнім Эўропы (і трэба яшчэ спраўдзіць, што там за Эўропа!); нехта краем вуха чуў, што там дэфіцыт дэмакратіі і неабмежаваная ўлада «апошняга эўрапейскага дыктатара». Але нам, заходнім — сапраўдным! — эўрапейцам, што да гэтага? Нам пэрсанальна на гэтая краіна нічым не цікавая, а згада-

ны дыктатар нічым асабіста не перашкоджае. Дый наагул ня нашыя гэта праблемы. Вось ёсьць Расея, якая напраўду дамінуе ў гэтым рэгіёне, — хай яна з сваім «малодшымі братамі» й саюзікамі і разъбіраецца.

А «ўласна расейская» праблемы выявіліся зусім ня толькі расейскімі, а агульнаэўрапейскімі. Варта было па-сапраўднаму выбухнуць першаму беларуска-расейскому канфлікту, як яго адчулі на сабе ўсе заходнія суседзі. Так бывае падчас хуліганскай бойкі ў грамадзкім месцы — аваціўніца дастанеца па галаве камусыці побач. Узаемны беларуска-расейскі газавы й нафтавы шантаж нічым іншым, як хуліганскаю бойкай, і называць нельга. Вось толькі церпіць ад гэтага — і рэальна церпіць — тэя эўрапейцы, што раней думалі, быццам Эўразія —

іншая плянэта, дзе німа месца ні Pacei зь яе разъдзымутымі імпэрскімі амбіцыямі, ні непрадказальному таталітарнаму беларускаму рэжыму.

Да пары да часу ў расейска-заходніх дачыненнях што да Беларусі атрымлівалася амаль як у крымінальных фільмах пра мафію — розныя кланы падзялілі кантролюваную імі тэрыторыю, і наконт маёй краіны асаблівых спрэчак не ўзынікала — тут гаспадарыць усходні «вялікі брат». Таму ніхто на Захадзе ўсур'ёз не замінаў Pacei праводзіць у Беларусі сваю замежную палітыку; не замінаў Ельцыну, а пасыля Пуціну падтрымліваць рэжым Лукашэнкі, а часам нават прыкрываць яго сваім аўтарытэтам падчас асаблівіх няўдалых міжнародных авантураў. Зразумела, падтрымліваць яго проста так, а ў абліен на дэклараваную ляльнасць Лукашэнкі ў дачыненіі Масквы.

З уласнага досьведу я ведаю: калі хто-небудзь прапануе мне супрацоўніцтва, прычым злоўжывае высокай рыторыкай, апэлюючы да чагосыці вельмі духоўнага, — гэта выразны сыгнал, што міне падмануць, зробіць ўсё, каб не заплаціць за зробленое і абысыціся словамі маральнай

Працяг на старонцы 10.

КАМЭНТАР**Хвост адсякуць за некалькі разоў**

Нафтавая
дамоўленасці
камэнтуе Аляксандар
Класкоўскі.

Пашкадавала Расея Беларусь. Хвост прэфэрэнцыяй будуць адсякаць за некалькі разоў — і што да газу, і што да нафты.

Па-першое, мыта на экспарт нафты Москва значна звышліла — з 180 да 53 даляраў за тону. Па-другое, сяю долю пры падзеле мытаў на экспартаваныя нафтапрадукты расейцы будуць павялічваць паступова: сёлета забяруць 70%, праз год — 80%, у 2009-ым — 85%.

Экспэрты кажуць, што Беларусь ужо сёлета страціць каля \$2,5 млрд.

Гэта адчувальна, але ж — ці толькі пра страты трэба весыць гаворку?

Ёсьць падставы і для асыярожнага аптымізму.

Што б ні казалі, здачы незалежнасці не адбылося. І рымэйк «братнія інтэграцыя», бадай, ужо немагчымы.

Што да пэрспэктывы дачыненняў з Расеяй, то, як зазначае палітоляг Андрэй Фёдараў, мэнтальна грамадзства ўжо ня вернецца ў ранейшы стан. Больш за тое, кажа ён, дзеля піраўскіх мэтай уладзе зараз выгадна нагнітаць антыкрамлёўскую рыторыку, каб зваліць на расейскае кіраўніцтва адказнасць за пагаршэнне сацыяльна-еканамічнага становішча.

Карацей, быў такі прыгожы «беларускі цуд», а потым прыйшоў расейскі паручнік Ржэўскі ды ўсё апошлі...

Так ці іначай, нават падобная дубовая прапаганда аб'ектыўна будзе спрыяць незалежніцкім настроям.

Суворыя імператывы стануть падштурхоўваць кіраўніцтва да рэфармавання «рынкавага сацыялізму». Хай сабе з-пад палкі, але працэс, магчыма, пачнецца. Бо другая альтэрнатыва — аўтаркія, а ў Беларусі чучхэ ня пройдзе.

Карацей, згаданыя \$2,5 млрд можна разглядаць і як своеасаблівы ўнёсак у справу ўмацавання сувэрэнітету. Проста народы Балтыі разылічліліся з імпэрыяй раней, цяпер — чарга беларусаў.

Дурніца скончылася, і дзякую богу.

Пытаныні ж да цяперашняй улады ўсё адно застаюцца, колікі б ні заклікаў афіцыёл падтрымаць яе ў ліхую часіну. Бо маглі б даўно жыць як плодзі, без пэрспэктывы капаць зямлянкі, калі пачне вылазіць бокам «братнія інтэграцыя».

Расейскі бізнэс пераймае кантроль над беларускім розынічным гандлем

Кампанія «Сёмы кантынэнт» павялічыла долю ў дзяслу ў статутным капітале сумеснага ЗАТ «Прастор-маркет» (Менск) з 50 % да 50% + адна акцыя. У жніўні «7К» абвясціў пра набыцьцё 50% СЗАТ «Прастор-Маркет» — беларускай кампаніі, якая адкрыла гіпэрмаркет ProStore ў Менску 12 жніўня 2006 г. Кампанія «7К» валодае 107 супэрмаркетамі і 2 гіпэрмаркетамі ў Маскве і Маскоўскай вобласці, 11 — у Калініградскай вобласці, мае па адным гіпэрмаркете ў Рязані, Пензіярбургу і Менску.

Паводле газеты «Беларусы и рынок»

Тур: эканоміка Беларусі выцягнё

Эканоміка Беларусі зможа «пачыгнуць» узрослыя цэны на энергансасціўты за кошт назапашанага ў 2006 г. патэнцыялу. Аб гэтым паведаміў намеснік міністра эканомікі Андрэй Тур 14 студзеня ў

інтэрвю каналу АНТ. «Мы па-разнаёшаму пацвярджаём, што захаваем тыя прагнозныя паказчыкі сацыяльна-еканамічнага развіцця, якія заплянавалі. Рост інфляцыі мы павінны ўтрымліць у межах 6 — 8 %, калі ня будзе форс-мажорных абставінаў», — адзначыў Андрэй Тур. Разам з тым ён прызнаў, што гэты год «будзе вельмі няпросты».

Паводле БелТА

Езьдзіла Цапф, цяпер — ван дэр Ліндэн

Старшыня Парлямэнтскай асамблеі Рады Эўропы (ПАРЭ) Рэнэ ван дэр Ліндэн наведае Беларусь 18-20 студзеня. Візіт ажыццяўляецца па запрашэнні нацыянальнага сходу. Асноўная мэта візіту — абмеркаванне шляху развіцця цягніка супрацоўніцтва паміж парлямэнтам Беларусі і Парлямэнтскай асамблеяй Рады Эўропы.

Мілінкевіч гэты візіт скрытым каваў. На ягоную думку, разыўцы ёсць кантактаў бяз кроакаў уладаў насустреч можа толькі пагоршыць ситуацыю з правамі ча-

лавека ў Беларусі.

Тым ня менш, нідэрляндзец старшыня вырашыў ехаць. Заплянаваныя ягоныя сустэречы з кіраўніцтвам нацыянальнага сходу, міністрами замежных спраў, упаўнаважаным па спраўах рэлігіі і нацыянальнасцей, кіраўніцтвам працаслаўнай і каталіцкай япархіі, кіраўніцтвам і студэнтамі БДУ, а таксама наведваныне Нацыянальнай бібліятэкі. А яшчэ можна было б у хакей пагуляць. Тут табе і дыяллёг, і кава з гарбатаю...

МВ

Злачыннасць пачала зьніжацца

У 2006 г. у Беларусі было зарэгістравана 191,4 тысяча злачынстваў, што на 2% менш, чым у 2005 г. Прагэта на прэс-канферэнцыі 17 студзеня паведаміў генеральны прокурор Беларусі Пётра Міклашэвіч.

Генпрокурор асабліва адзначыў эфектыўнасць супраць з МУС і КДБ у рамках праграмы па барацьбе з карупцыяй.

Адна з найбуйнейшых спраў чакае завяршэння ў Віцебску — былы гендырэктар ВА «Віцязь» Жукоўскі вінаваціца ў нанясенні прадпрыемству страты на 6 млн даляраў.

У той жа час зьнізілася раскрывальнасць злачынстваў. У мінулым

годзе гэты паказчык склаў 54%.

П.Міклашэвіч агучыў вынікі расыследавання гучнай спраўы г.зв. «банды Марозава». На сёння працягваюцца съледчыя дзеянні супраць яшчэ сямі асобаў, што падзраочылі ў забойствах сямі чалавек ды іншых злачынствах. Шэсьць удзельнікаў групоўкі — у вышку, у тым ліку і былы супрацоўнік прокуратуры Сусолкін.

Генпрокурор зазначыў, што беларуская прокуратура мае адсвяткаўцаў у чэрвені сваё 85-годзідзе. А пры канцы студзеня выйдзе першы нумар спэцчасопісу «Законность і правопорядак».

Сямён Печанко

На розных мовах

Чаму Путін не абыграў Лукашэнку? Піша Віталь Тарас.

«Москва не шукае замены Лукашэнку»

Пад такой назвай на сайце «Беларускі партызан» нядаўна быў апублікованы адкрыты ліст Аляксандру Казуліну расейскага палітоляга Андрэя Суздалцава. На самым пачатку аўтар ліста перадае прывітанье «ад дэпартаванага» — «палітвязнію».

Падобны зварот, трэба сазначыць, выглядзе як надтаго карэктным, паколькі розыніца паміж дэпартаваныем зь Менску ў Москву і зняволеннем на пяць з паловай гадоў, усё-ткі, даволі істотная.

Але як ў тым сутнасці. Расейскі палітоляг даволі слушна крытыкуе ў сваім лісьце беларускую апазыцыю за адсутнасць выразнай стратэгіі як у эканамічнай, гэтак і ў геапалітычнай сферах. Апазыцыі ў Менску, на думку Суздалцава, няма чаго прапанаваць Москве — з тым, каб прыцягнуць яе на свой бок у барацьбе з рэжымам Лукашэнкі. Калі ісці за лёгкай аўтара, Лукашэнкі ёсьць, ці, прынамсі, было што пропанаваць Крамлю ў абмен на палітычную ды эканамічную падтрымку. Толькі незразумела, чым жа выкліканая тады нафтагазавая вайна паміж Менскам і Москвой: непрадказальнымі дзеяннямі Лукашэнкі ці непрадуманымі, безадказнымі дзеяннямі Москвы, якая нават і не спрабавала ніколі шукаць яму замену?

Таксама, як і шукаць нейкія моманты судакрананыя зь беларускай апазыцыяй.

Ліст Суздалцава шмат у чым тлумачыць, чаму гэтага не адбылося дагэтуль і наўрад ці адбудзеца ў бліжэйшай перспектыве. Сярод прэтэнзій, якія выстаўляе беларускай апазыцыі вядомы расейскі палітоляг, ключавой уяўлецца наступная: «Ня прыме апазыцыя на сябе і гарантый забеспеччэння дзяржаўнага статусу расейскай мовы. Апошніе пытаныне ўвогуле будзе ўспрынятае як знявага, хапя ясна — А.Лукашэнка выкарыстаў моўнае пытаныне для адколу апазыцыі ад электарату і загону сваіх палітычных апанэнтаў у палітычнае «гета». Між іншым, у

Беларусі жыве агромністая маса беларусаў, якія нарадзіліся ў расейскамоўным асяродку і ўсё жыцьцё ў ім жывуць. Для іх, чистакроўных беларусаў, расейская мова, натуральна, родная. Каб прымусіць гэтых людзей перайсці на беларускую, апазыцыі, у выпадку прыходу яе да ўлады, давядзецца парушаць права чалавека.

Натуральная, звязаніца ўцекачы... ў Ресей. Зноў выдаткі федэральнага бюджetu. Так што і ў моўнай сфэры дыялёгу як будзе».

Цяжка не пагадзіцца з апошнім цверджаннем. Але на каго, паводле Суздалцава, кладзецца адказнасць за адсутнасць дыялёгу, ці, інакш кажучы, разумення элемэнтарных рэчаў? На апазыцыю, якую ўлада загнала ў «гета»?

Калі й можна тут чымосьці папікнучы апазыцыю, дык гэта ў тым, што яна дагэтуль недастаткова рапчу абараняла беларускую мову, беларускія школы, беларускую культуру, адсоўваючы гэтае пытаныне на другі плян.

Беларусь як Ганконг наадварот

Хіба на пачатку 1990-х г. у беларускай дзяржаве адбывалася прымусовая беларусізацыя? Хтосьці калі-небудзь быў пазбаўлены права вывучаць расейскую мову? А, можа, у Расіі калі-небудзь былі расейскамоўныя ўцекачы зь Беларусі — то бок, эмігранты, прычынай эміграцыі якіх была дыскрымінацыя ў моўным пытаныні?

Дарэчы, у суседній Латвіі патрабаваныне ведаць мову тытульнае нацыі аформлена заканадаўчы, і дзяржава вельмі строга сочыць за яго выкананнем. Але нешта не было чуваць дагэтуль пра масавую эміграцыю расейскамоўных грамадзянаў Латвіі ў Ресей. Бо ўнутры краіны яны маюць магчымасць абараніць права нацыянальнае меншасці вывучаць сваю мову. А вось у Беларусі тыя, хто гаворыць на роднай мове (адной з дзвюх дзяржаўных) у публічных месцах, рызыкуюць.

Але гэта расейскага палітоляга не хвалюе. Ён загадзя заклапочаны парушэннямі правоў чалавека з боку беларускай апазыцыі, калі яна прыйдзе да ўлады ў Беларусі, але масавых парушэнняў гэтых правоў — у тым ліку парушэння палітычных правоў апазыцыі — ва ўпор ня бачыць. Такая вось лёгіка.

Казаш пра «чистакроўных беларусаў», якія, паводле аўтара, ня толькі ня ведаюць, але й не разумеюць беларускіх мовы, ня хочацца нават і гаварыць.

Падобныя разважаныні ня маюць нічога агульнага з клопатамі пра лёс беларускай апазыцыі, ды й нацыі, зразумела.

І такая пазыцыя характэрная ня толькі для Андрэя Суздалцава, якога можна залічыць у кагорту палітолягаў ліберальных.

Пракрамлёўскі палітоляг Сяргей Маркаў пайшоў у сваіх разважанынях далей за іншых калег. У гутарцы за круглым столом на расейскай службе радыё «Свабода» ён даводзіў, што Москве ў любым выпадку патрэбная Беларусь як частка вялікай Ресей — незалежна ад і палітычнага і эканамічнага ладу ў нашай краіне. (На думку Маркава, Лукашэнку ўдалося рэалізаваць у РБ кітайскую эканамічную мадэль.) У прыклад ён прывёў узъяднаныне... КНР і Ганконгу на падставе прынцыпу: адна краіна — дзіве систэмы.

Мала таго, што, згодна з Маркавым, беларусы ня больш адрозніваюцца ад расейцаў, чым жыхары Ганконгу ад кітайцаў. Выходзіць, што Беларусі ў выпадку «узъяднання» з Ресей будзе пакінуты статус свайго роду запаведніка, альбо рэзэрвацыі, дзе мясцовым жыхарам, як амэрыканскім індзейцам, будзе пакінутае права захоўваць больш прымітывную мадэль эканомікі. У дадзеным выпадку — камандна-адміністрацыйную. Ну, а мясцовому кірауніцтву, зразумела, будзе пакінутае права камандаваць беларускім народам на свой капыл. Якая справа кірауніцтву і эліце дзяржавы, на тэрыторыі якой знаходзіцца «запаведнік», ці парушае яго адміністрацыя права мясцовых «фаўн»?

Аб тым, што сваімі разважанынямі спадар Маркаў і яму падобныя адводзяць беларускаму народу ролю неразумных тузыльцаў, якіх трэба

камэнтары

Навукны інстытут

Беларусі ў выпадку ўзыяднання з Расеяй будзе пакінуты статус свайго роду запаведніка, альбо рэзэрвациі

выходаўцаць і вучыць цывілізацыі, яны, відаць, нават не задумваюцца. Паколькі іхнае ўяўленьне аб маралі зводзіцца, хіба, да вядомага прынцыпу: маральна ўсё, што карысна для Расеі. Ці — у дадзенай канкрэтнай сітуацыі — што карысна для Пуціна.

Перахаміць хама

Праўда, узынікаюць вялікія сумненіні, што Пуцін і ягонае атачэніне спраўды змаглі атрымаць хоць нейкую карысць са спробы ўчыніць беларускаму кіраўніку публічнае лупцаванье. Паколькі бітвымі ў выніку апынуліся самі «настайнікі». Ім здавалася, што «супраць лому няма прыёму», яны прызываюцца да ўласнага хамства як універсальнага спосабу вырашэння ўсіх проблемаў з геапалітычнымі «падначаленымі». Але Лукашэнка міжволі апынуўся ў ролі персанажа раману Робэрта Пэнна Ўорэна. Яго герой — палітык, кандыдат у губернатары, парушыўшы правила на дарозе, за што яму пагражаяў штраф, учыніў форменны скандал палісмэну. Чым заслужыў саркастычны камплімент свайгі жонкі: «Малайчына! Перахаміў хама!..» Лукашэнка зь лёгкасцю зможа перахаміць любога палітыка, нават Жырыноўскага, і зь ім лепш не спаборнічаць у рыторыцы — што сарамліва вымушаны быў прызнаць расейскія чыноўнікі, якім давялося збайдзяць напал свайго абурэння

паводзінамі афіцыйнага Менску. Калі б гэтыя палітыкі, асабліва на самым версе, здолелі шчыра прызнацца, што ўсе апошнія заходы яны маюць нікага дачыненія да рынковай эканомікі, а былі толькі спосабам пакараць хаўрусыніка за недастатковую паслухмянасць, то такая пазыцыя выглядала б, насамрэч, больш маральнай і лягічнай. Калі ж у Мінску спрабуюць гуляць у «славянскую еднасць, дружбу й братэрства» з аднаго боку і ў «жорсткі прагматызм» з іншага — ёй ніхто ўжо ня верыць. Асабліва ў Беларусі. А галоўнае, што ў галіне дэмагогіі спрабаваць пераўзысьці Лукашэнку — пусты нумар. Хацелі папалохаць трубаўводам, прыстроніць, а ў выніку — паводле расейскай клясыкі — адлуцавалі саміх сябе перад усім съветам, як тая ўнтэр-афіцэрская ўдава.

Расейская журналістка Юлія Латыніна на радыё «Эхо Москвы» выказала погляд, што высадзіць парашутна-дэсантны полк у Мінску стала б больш дзеянным, а галоўнае — больш лягічным крокам з боку Крамля, чым выдаваць сябе за прыхільнікаў строгага выканання міжнародных дамоваў і выхавальнікаў добрых манераў у дыктатара.

Добра хачаць б тое, што пасля гэтай новагодняй камэдыі з падпісаннем дамоваў пад бой курантаў, перакрываючы вэнтыляцію, увядзеннем і скасаваннем

транзытных мытаў ад усіх далейших размоваў пра будаўніцтва саюзнай дзяржавы будзе патыхаць цяпер ужо нясьцерпным фальшам. Гэта ня значыць, што пра саюз Беларусі й Расеі больш ня будуць гаварыць — яшчэ як будуць, асабліва ў Маскве. Трэба ж, напрыклад, ведамству Бараціна і іншым «саюзным» чыноўнікам хоць неяк апраўдаць сваё існаванье. Але паверыць у гэтыя інтэграцыйныя размовы ахвотнікаў цяпер будзе значна меней — і ў Расеі, і ў Беларусі.

Зразумела, што рыторыка беларускіх СМІ зьмянілася за апошнія дні значна меней, чым рыторыка Крамля. Вайна — прапагандысцкая, гандлёвая, якая заўгодна іншай — ёсць натуральным спосабам іх функцыянування. Дзеля гэтага яны й ствараліся. Дзяржаўныя СМІ ў сёньняшнім выглядзе ня могуць працаўцаць на пазытыў, на фармаванье вышэйшых капштойнасцяў — такіх, як нацыянальная ідэя, напрыклад. Яны могуць толькі абараніць і апраўдаць дзеянні ўлады, дзеянні першай асобы пры любым раскладзе. І толькі адным даступным ім спосабам — узбуджэннем нянявісці да праціўніка. У дадзеным выпадку ў іх лік патрапілі «Газпром» і «Транснефть». БТ у сваіх камэнтарах не знайшло нічога лепшага, як абазаўцаць расейскіх алігархуў «усялякімі вайнштокамі, мілерамі, грэфамі». Інакш кажучы, для выкryвання расейскага алігархічнага імпрыялізму была выкарыстаная... вялікарасейская шавінісцкая рыторыка.

Не пра пагрозу страты незалежнасці Беларусі і не пра будучыя эканамічныя праблемы беларусаў вяліся апошнімі днімі гаворка ў дзяржаўных СМІ. Рознага калібра аглядальнікі і інтэрвіёры плакалі, насамрэч, аб адным — не ўдалося стварыць Саюз, у якім усё было бы так, як у сёньняшній Беларусі, на манэр колішняга СССР.

Гэтая пропаганда, відаць, разлічаная на тых самых «чыстакроўных беларусаў», для якіх роднай мовай за савецкім часам была і застаецца адзінай «общепонятнай». А беларуская мова і культура — варожымі сымбаліямі.

Але той час незваротна сышодзіць. Разам з таннай нафтай і ня менш таннай «саюзнай» рыторыкай.

Сола на трубе

Працяг са старонкі 6.

падзякі. Таму, чуючы такія ўзынёслыя слова, я кажу сабе: «асцяцірожна: махляр!» Прыкладна такой стратэгіі трываўся Лукашэнка ў дачыненьнях з Расеяй. Вы нам — неймаверна танныя нафту й газ, мы вам — вернае сябруства й курс на аўяднанне нашых дзяржаваў. З боку беларускай улады прамаўлялася рэкордная колькасць патасных словаў што да беларуска-расейскай дружбы й славянскага (читай: усходнеславянскага) адзінства. Беларускія інтэлектуалы бліз трывогу: маўляў, Лукашэнка гандлюе незалежнасцю сваёй краіны. Але дзе вы бачылі дыктатара, які б добраахвотна дзяліўся з кім-небудзь сваёй неабмежаванай уладай?

У 2006 годзе, дэмантратыўна не падымаючы кошты на энэргоносібіты, Расія зрабіла ўсё дзеля падтрымкі фінансавай стабільнасці ў Беларусі — толькі каб Лукашэнка зноў захаваў уладу. Тады як з боку Беларусі інтэграцыйныя абязцацьні заставаліся толькі абязцацьнімі й не ўвасобіліся ў эканамічную канкрэтыку. Таму раней ці пазней Москва праста мусіла выставіць рахунак — павышэнь-

не для Беларусі раней съмехатворных коштаў на расейскія энэргоносібіты. Такім чынам, калі не адбываўся замах на незалежнасць Беларусі, то прынамісі ўсур'ёз пахіснуўся такі фэномэн, як «беларускі эканамічны цуд»: за кошт чаго рэжыму й далей ствараецца іллюзія эканамічнай стабільнасці ў краіне, плацячы пэнсіянэрам падазрону высокія пэнсіі?

І дзіцячаму абурэнню Лукашэнкі не было межаў. І што цікава, аргумэнты прыводзіліся не эканамічныя, а маральна-рытарычныя: «мы ж з расейцамі браты, мы ж за іх стаім гарою, мы ж заўсёды першымі прымалі на сябе ўдары заходніх ворагаў, што ваявалі з Расеяй, а яны, расейцы, нам падступна здрадзілі». Але эмадыяна афарбаваныя аргумэнты больш не спрацоўвалі, «Газпром» не жадаў зынічаць газавыя кошты, і Беларусь з Расеяй хутка ад узаемных абвінавачанняў перайшлі да узаемных пагрозаў і шантажу, а ад словаў перайшлі да справы, што хутка адчулі на сябе і напы заходнія суседзі.

У крызісе, які перастаў быць толькі беларуска-расейскім, нельга не пабачыць і двух пазытыўных момантаў. Першы датычыць беларусаў — ахвяраў расейскіх і пралукашэнкаўскіх мэдыяў. Нарэшце недараўнітая беларуская ідэнтычнасць мае шанец канчатковая сфер-

мавацца. Нарэшце беларусы (і расейцы таксама) перастануць лічыць, што яны — фактычна адзін і той самы народ. (Раней такое здаралася хіба толькі падчас хакейных ды тэнісных матчаў Беларусь-Расея, калі беларускія заўзятары раптам адчуваўлі свою беларускасць). Нарэште разбураны міт аб нейкай надзвычайнай любові й сымпатыі паміж двума братэрскімі народамі, што раней замінаў беларусам цвяроза ацэніваць іншыя магчымасці ў міжнародных контактах.

Другі момант датычыць хутчэй заходніх эўрапейцаў, якія нарэшце згадалі: Эўразвяз і Усходняя Эўропа — па-ранейшаму суседзі, якім нікуды не падзеца адно ад аднаго, якім наканавана жыць разам — супрацоўнічаючы, цікавячыся адно адным, дапамагаючы адно аднаму, шукаючы ўзаемных кампрамісаў. Перафразоўваючы паэта й казаньніка Джона Дона, ніводная краіна не існуе самотна, як Востраў, сама па сабе; кожная краіна — часцінка Мацерыка, частка сушы; калі Мора змывае хоць бы адзіны Ўцёс, меншае Эўропа... І калі нехта грае на трубе з газам ці нафтаю, гэтую музыку чуе — я можа яня чуць — увесы кантынент. А таму не пытайся, каму перакрылі нафту, — нафту перакрылі табе!

**Эс было надрукавана ў
«Süddeutsche Zeitung»**

...Магчымыя і цуды над скрынкамі

Працяг са старонкі 3.

каля 230 чалавек, гэта меней за адзін адсotак ад агульной колькасці кандыдатаў. Таксама трэба адзначыць, што большасць альтэрнатыўных кандыдатаў балітавалася ў сталіцы. На некаторых участках сталіцы было па некалькі апазыцыйных актыўісташ. У цэлым жа ў краіне выбару не было ніякага. На адно месца прыпадала нават ня два, а 1,04 % кандыдата.

Сёлета ўпершыню мясцовыя выбары праходзілі ў адзін тур, у адпаведнасці з новым выбарчым заканадаўствам. Гэтым разам сярод незалежных кандыдатаў перамаглі адзінкі.

Перамогу ў Магілёве дастаў Аляксандар Агееў, які другі раз запар становіцца дзяпутатам гарсавету. Цікава, што на акрузе, дзе перамог Агееў, не было кандыдата ад улады. Дырэктарка школы знялася задобута да выбараў.

СРЭТЕЙ ВАСІЛЬЕВ

Выбары ў вёсцы Дукора Пухавіцкага раёну.

У вёсцы Брылі на Магілёўшчыне дэпутаткай сельскага савету абратілі сябру партыі БНФ Алу Яцкову. У Мастоўскім раёне перамогу атрымаў актыўіст руху «За свободу!» Зыміцер Кухлей.

Эканаміст Зыміцер Бабіцкі на выбарах у барысаўскі гарсавет на 37 галасоў апярэдзіў дырэктара аўтапарку № 3 Аляксандра Шкредава. Бабіцкі добра правёў выбарчую кампанію, арганізаваў неза-

лежнае назіраньне на кожным участку і, як вынік, праходзіць у гарсавет. Варта адзначыць, што і Агееў, і Бабіцкі зъяўляюцца аўтарамі «Нашай Нівы».

Таксама ў Фаніпалі перамог кандыдат ад АГП Аляксандар Залатар.

У сяло Чарнінскім сельскім савету ў Барысаўскім раёне перамогаў кандыдат ад СДПБ Сяргей Антусевіч. У сяло Свіслач перамог кандыдат ад БНФ Аляксандар Калінін.

Як праходзілі выбары ў 51-ай акрузе

Працяг са старонкі 3.

Я чалавек незаангажаваны, ты бачыш, што я нават не падыходжу да камісіі, я толькі назіраў. Мне бяз розніцы, хто менавіта пераможа, галоўна — каб быў парадак». Уесь час ён падрэсліваў сваю апалаітычнасць.

Апроч мяне на ўчастку было яшчэ двое назіральнікаў. Абодва пэнсіянага ўзросту — вэтэран вайны Валянціна Фёдарапаўна, якая ганарыла ся, што летасць сабрала за Лукашэнку «ў бээнэфаўскім Уруччы» 1200 подпісаў, і няўрыймсціў камуніст Антонавіч, які кожныя 20 хвілін ў спрабаваў праверыць, ці на

месцы плёмбы на выбарчых скрынках. У яго нататніку на-супраць прозывіща Клікуноў было запісаны: «Сябар ЛДПБ. Пасълядоўнік Жырыноўскага».

Падлік галасоў рабіўся ў адпаведнасці з заканадаўствам. Спачатку адплямбовалі скрынню датэрміновага галасавання, пасъля галасаваньне ў хатіх умовах і толькі потым асноўнае. Больш за 20% выбараў гэта гэта ўчастку аддалі галасы датэрмінова. Барыс Мялехін адзначаў, што «ў яго на ўчастку ўсе бюлетэні абавязаны чырвоным і зялённым атрамантам, каб не было фальсифікацыі». На прэзыдэнцкіх выбарах нам падкінулі 100 фальшывых бюлетэніў, аж я іх адразу пазнаў, бо капівалі іх на чорна-белым ксераксе».

Адразу пасъля пачатку падліку галасоў стала бачна, як расце ўгору стос галасоў за

Уладзімера Сіманіна. Аляксандар Мыцько ў датэрміновым галасаваньні атрымаў толькі адзін голас. «Пэўна, сам за сябе прагаласаваў», — жартавалі сябры камісіі.

Тых, хто прагаласаваў дома, было каля дваццаці, зь імі камісія разабралася за пару хвілін. Надышла чарга бюлетэніў асноўнага галасавання. Адразу склалася ўражанье, што такіх ня значна болей за датэрміновых.

Яшчэ падчас падліку галасоў Б.Мялехін паведаміў, што агульная яўка выбараў склаляла 55 %. (На папярэдній інфармацыйнікі яўка ў цэлым па акрузе была каля 51 %).

Сябры камісіі шпушкаліся між сабой: «Сіманін! Ізноў Сіманін! Хто зъбірае галасы за Сіманіна? Я ж таксама галасавала за яго. А вы?» Нейкі час актыўна стала чуваць прозывіща Клікунова. Думалася, і Андрушэ здольны набраць

дырэктору ААТ «Горадня Азот». Не змагла праўсыці ў полацкі гарсавет настаўніца і паэтка Лера Сом. Супраць іх прозывішчаў у выніковых пратаколах стаяць лічбы ад 5 да 35 працэнтаў.

Старшыня Партыі БНФ Вінцук Вячорка, што балітаваўся ў Менску па Мірашнічэнкаўскай выбарчай акрузе, мае намер абскардзіць вынікі выбараў. Паводле папярэдніх звестак, за В. Вячорку прагласавалі 14,1 % галасоў, за прадпрымальніка Ўладзімера Галабурду — 54,5 %. Балатаваліся ў акрузе таксама прадпрымальнік Ірына Фяфёлава (12,9 %), сябра Аб'яднанай грамадзянскай партыі Лідзія Сітава (5 %).

Яўка выбараў склада больш за 70%, гэта значна менш у параўнанні з лепашнімі прэзыдэнцкімі выбарамі, а таксама рэфэрэндумам 2004 году. Зрэшты, некаторыя назіральнікі ставяць і та-кую яўку пад сумнёў. Асабліва ў сталіцы, дзе выбарчыя ўчасткі 14 студзеня пераважна пуставалі.

Зыміцер Панкавец

троху галасоў, аднак... вынікі аказаліся абсалютна несуцепнімі для апазыцыйных кандыдатаў.

Уладзімер Сіманін на ўчастку атрымаў перамогу, за яго прагаласавала 811 чалавек, на другім месцы аказаўся Знавец — 170, далей ішлі Сераштам — 148, Лашэрвіч — 58, Клікуноў — 55, Мыцько — 7. Падлік скончыўся а 21:05.

Наглядальнік ад камуністычнай думкі выгукнуў: «Я так і знаю, што пераможа гэты сабакавод». «Чаму сабакавод?», — запытаўся я. «У яго праграме пра сабак больш, чым пра людзей», — адзначыў Антонавіч.

Па выхадзе з участку мяне сустрэў Уладзімер Лашэрвіч, які запытаўся: «Я перамог? Я адмоўна пахітаў галавой. «Так і ведаў, што выбары сфальсифікуюць», — сумна азначыў пэнсіянэр.

Зыміцер Панкавец

**ПАВАЛ
СЕВЯРЫНЕЦ**

Галоўны энэрганосьбіт

Павал Севярынец — у 1998 — 2004 г. лідэр незарэгістраванага «Маладога фронту». Асуджаны за арганізацыю акцыяў пратэсту пасля рафэрэндуму 2004 году. Цяпер у высылцы ў Малым Сітне, на поўначы Полаччыны.

Бог беражэ Беларусь.

Сярэдзіна студзеня, а ў Сітне, на нашай крайній Поўначы, зацвітаюць «коцкі», пускаюць лісьце часнык ды рэдзька. Ніхто са старажылаў ці лесавікоў не прыгадае гэтай мяккай зімы. Зімы тым больш дзвіоснай, што менавіта ў гэты самы час краіна стаяла на парозе татальнага дэфіцыту энэрганосьбіт.

У Сітне толькі пра гэта й гаворкі. Як на ОРТ, БТ або «Свабодзе» навіны — люд з заміраннем сэрца зьбіраецца вакол інфармацыйнай крапкі: «О, пра газ, пра нафту, ціха!..» Разнабой у камэнтарох уражвае: «Яны што там, у Маскве, зусім здурэлі?» «Яшчэ скажы дзякую, што па 100 далаляў газ, а не па 260!» «Э-э, усё роўна ён іх з нафтай надурыць, вось паглядзіш». «Не, брат ты мой, тут ён дагуляўся... Гэта ж табе ня выбары якія, разумець трэба. Гэта — труба».

Напружанае чаканъне навінаў з усходняга фронту можна параўнаць хіба што з чаканънем прарыву сьпіртавое блікады, якую ўлады ўсталявалі тут да мясцовых выбараў. «Максімкправод» Вялікія Луکі — Палацак вось ужо колькі тыдняў патрулююць міліцыянты, штодня на

дарогах вылоўліваюць дробных кантрабандысту з каністрамі, ды нават участковы прайшоўся па «кропках», аформіўшы паказальную канфіскацыю некалькіх бітонаў брагі. Бачыш вяскоўцаў, якія на вачох робяцца зълейшымі-цъверазейшымі (цуд: з трэцяга студзеня працавалі як мае быць, а восьмага, назаўтра пасля Раства, у брыгадзе не было аніводнага п'янога) — і прыходзіш да высновы: калі ўжо «паліва» для Сітна ў Алешчы перакрыць здолелі, дык закруціць пару нафтавых вэнтыляў на мяжы з Расеяй ды Эўропай — гэта як піць даць.

Вяскоўцы разгубленыя. У кампаніі жартуюць: «Нам што, мы й дровамі пратопім!» Але напаўголасу міжсобку паныла згадваюць і тое, што ці на ўся элекраэнэргія ў нас з газу, і тое, што бэнзін стаў даражэйшы за дзіве тысячи, і тое, што наваполацкі «Нафттан» дае 50% бюджету Віцебскай вобласці.

Чуеш, Паша, што там Мілінкевіч гаворыць — як жыць будзем?

Вядома, трэба выстаўляць Расеі сустрэчныя рахункі. Вядома, трэба як найхутчэй дамаўляцца з палякамі, нарвэжцамі ды Ўкраінаю на пастаўкі з іншых краінаў.

ХРОНІКА

10 студзеня

Дворнікаў прымусілі

Намеснік старшыні АГП Iгар Шынкар падаў заяvu ў Парызансскую раённую выбарчую камісію і пракуратуру Парызанская раёну. Ён сцвярджае, што ягоны канкурент па Трактаразводзкай акрузе №54 Менску, **дарадца старшыні Камітэту дзяржаўнага кантролю Міхаіл Матусевіч** парушае выбарчае заканадаўства. Паводле інфармаціі I.Шынкаркі, кіраўніцтва ЖЭС-64 дало загад сваім супрацоўнікам распаёсюджваць агітацыйныя матэрыялы М.Матусевіча, а ўлёткі іншых кандыдатаў зрывалі. Сп.Шынкаркі мае сумнэвы наконт сапраўднай колькасці агітацыйных улётак сваіго канкурэнта.

11 студзеня

Сяргей Салаш

У Барысаве супрацоўнікамі міліцыі быў затрыманы сябра Партыі БНФ **Сяргей Салаш**, які зьяўляўся даверанаю асобаю кандыдата ў дэпутаты ў Менскага аблсавета дэпутатаў **Зымітра Баб**.

іцкага. Супраць Салаша была ўжытая правакація: каля ягонага дому да яго падбег незнамы мужчына і пачаў правакаваць на бойку. Хутка пад'ехала міліцэйская машына, і міліцыянты забрали абодвух.

Ператрусы на Гомельшчыне

Актыўіста дэмакратычных сілай Аляксандра Каратчэнку пратрымалі ў Чыгуначным РУУС Гомеля сем гадзін. Падчас надгледжу машыны міліцыянты знайшли 6 000 улётак ад імя **рэгіянальна-га каардынатара руху «За свободу» Уладзіміра Кацоры**, у якіх, на меркаванье праваахоўных органаў, зъмешчаныя «кантактныя туцынныя выказванні». Пасля санкцыі прокурора быў пра ведзены ператрус у кватэры затрыманага, дзе быў канфіскаваны цьверды дыск камптара.

У той жа дзень пры ўезьдзе ў Жлобін супрацоўнікі ДАІ затрымалі аўтамабіль **сакратара раённай арганізацыі ПКБ Валер'я Рыбчанкі**, у якім таксама знаходзіліся кандыдаты ў дэпутаты раённага Савету, сябры ПКБ **Віктар Балянкоў і Валянцін Яўзрэз** і дзеяны дэпутат **райсавету сябтар АГП Марат Афана сьев**.

Міліцыянты не прадставілі нікіх абвінавачваньняў, зазначыўшы, што могуць пратримаць мужчыну 3 гадзіны.

Міліцыянты Берасьцейшчыны

Лідэр АБ'яднаных дэмакратычных сілай Аляксандар Мілінкевіч быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі пасля чарговай сустрэчы з выбарцамі Бярозы. Міліцыянты не прад'явілі нікіх абвінавачваньняў. Яны запатрабавалі перапісаць дадзенныя людзей, якія разам з Мілінкевічам знаходзіліся ў ягонай машыні, спаслаўшыся на загад начальства.

Пазней, на ўезьдзе ў Берасьце, без усялякіх тлумачэнняў машына Мілінкевіча зноў была затрымана супрацоўнікамі ДАІ. Пад канвоем машына палітыка была наўправана ў адзін з РУУСаў Берасьця. Праз гадзіну без прад'яўлення абвінавачваньняў Мілінкевіча вызвалілі.

У Берасьці адміністрацыя Дома культуры сувязі, нягледзячы на дазвол уладаў, адмовілася прадастаўіць для сустрэчы актавую залю, аргументуючы гэта тым, што ў залі адбывалася датримівое гала саванье. Сустрэча Мілінкевіча з берасьцейцамі адбылася ў фое Дому культуры.

хроніка

Думаць пра данецкі вугаль ды ўласныя гаручыя сланцы на Палесьсі. Само сабою, укладаць гроши, якія пакуль шчэ ёсьць, у мадэрнізацыю энэргаёмістага сэктару, ветравую й біянэргетыку (у той жа Нямеччыне ветракі даюць 10% электраэнэргіі, а ў нас у Алешчы ў дні штартавога папярэджання ўся праца, наадварот, спыняеца). Зразумела, вучыща эканоміць (у нас на адзінку вырабленай прадукцыі энэргіі траціца ў разы болей, чым у ўропейскіх суседзяў). Усё гэта так. Але.

Калі нацыя, у якой штогод дзясяткі тысячаў дзяцей гінуць ва ўлоньні маці ад абортаў, сотні тысячаў людзей съпіваюца, а мільёны і не зьбіраюца каяца за дванаццаць гадоў падтрымкі дэспатычнага рэжыму, ужо каторы месяц як галоўную проблему хорам абміркоўвае кошты на вадкую ды газападобную арганіку — значыць, справа і праўда *труба*.

Калі краіну ў сэрцы Эўропы — ад прэзыдэнта да калгаснай даяркі — пачынае калациць зь перападамі ціску ў закапанай пад замлю жалезнай кішцы, і нацыянальны гонар ды сыход у замлянкі, жыцьцё або съмерць ставяца ў залежнасць ад мыта за транзит — мне раптам згадваеца адна састарэлая выкладчыца філфаку БДУ. Яна пачынала знаёмства зь першакурснікамі з пытаньнем: «Дзеци, адкажыце мне — што глаўнае ў жыцьні?» І, закіданая вэрсіямі пра сяброўства, каханье, сям'ю ды веру, дасадліва выбівала ідеалістычны пыл з галоваў будучых настаўнікаў ды пісьменнікаў: «Не, дзеци, глаўнае ў жыцьні

— пішча, жылішча і адзежда».

Мне згадваеца Плошча, дзе некалькі соцень гэткіх жа першакурснікаў мэрэзлы чацьвера сутак за свабоду, праўду ды справядлівасць — і жывы генератар, зладжаны з тынэйджэр аў палаціных намётаў, зараджаў энэргій мільёны беларусаў ды яшчэ паўсюдту.

Мне згадваюца сотні галадоўнікаў-хрысьціяну, якія пакінулі ѡцплыя кватэры й напоўненыя лядоўні, і самі перакрылі паступленне ежы ў свае харчаводы — і пры гэтым зрабілі працу, якую гадамі не ўдавалася зрушыць усяму грамадзству.

Наймацнейшыя энэрганосібіты тояцца ўнутры нацыі, натхнёнай верай і воляю. У сэрцах, поўных любові да Бога, бліжняга ў сваёй радзімы. У галовах, занятых грандыёзнымі плянамі пераўтварэння краіны. «У нашым съмеху, у нашых съязах і ў пульсацыі вен...» Патэнцыял грамадзства, ахопленага прагаю ўсеагульных пераменаў, паводле энэргаэфектунасці на парадак вышэйшы за мільёны тон нафты, мільярды кубоў газу, мыты й крэдыта.

У таго, хто хоча быць ўропейцам і пры гэтым застацца матэрыялістам — крыніцай энэргіі ўсё адно будзе Расея.

Але ў беларусаў ёсьць рэсурсы куды важнейшыя за нафту й газ. Галоўная крыніца беларускіх энэрганосібітаў — ня дзірка ў расейскай тундры, ня руля «Белтрансгазу» і ня «Дружба» з крамлёўскімі кранікамі, а нацыянальнае абруджэнне.

в.Малое Сітна

Нацыя, у якой штогод дзясяткі тысячаў дзяцей гінуць ва ўлоньні маці ад абортаў, сотні тысячаў людзей съпіваюца, а мільёны і не зьбіраюца каяца за дванаццаць гадоў падтрымкі дэспатычнага рэжыму, як галоўную проблему абміркоўвае кошты на вадкую ды газападобную арганіку.

12 студзеня

Шчукін ізноў

Вядомага праваабаронцу Валер'я Шчукіна затрымалі супрацоўнікі міліцыі на выбарчым участку №52 Першамайскага раёну. Там сп.Шчукін працаваў у якасці журналіста і меў пры себе пасьведчаныя газэты «Народная воля». Прычыны затрымання міліцыянты не патлумачылі.

Лябедзька зняў сваю кандыдатуру з «выбараў»

Лідэр Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька паведаміў пра здыманье сваёй кандыдатуры з выбараў у гарсавет. У адмысловай заяве палітык канстатаваў, што з 202 саброў АГП, якія алавісцілі пра свой намер узельніцаў у палітычнай кампаніі «мясцовыя выбары», толькі 60 перадолелі бар'ер рэгістрацыі. З 537 актыўісту АГП, высунутых у Менску ў выбарчыя ўчастковыя камісіі, улады не ўключылі ў склад камісіі ніводнага чалавека.

Суд над актыўістамі

Паводле рашэння суду Маскоўскага раёну

Берасьця, удзельнік кампаніі «За Свабоду» Андрэй Шарэнда быў апраўданы, а ягоны паплечнік Дзяніс Турчаняк пакараны штрафам у памеры 15 500 рублёў.

Міліцыяны, якія затрымлівалі 11 студзеня сп. Шарэнду ў цэнтры Берасьця, ня здолелі давесыць ў судзе прычыну затрымання сп.Шарэнды. Дзяніс Турчаняк спачатку вінаваціў ў кіраванні скрадзеным аўто. Пазней гэтыя аўбінавачванні былі зынтыя, але сп. Турчаняк пакаралі штрафам у памеры 0,5 б. за нібыта лаянку і непадпрадкаўнанне міліцыянтам.

Пінскія паплечнікі

Сустрэча Аляксандра Мілінкевіча з выбарчымі Пінскімі здадылася ў адсунтасць абодвух дэмакратычных кандыдатаў, даверанай асобай якіх зьяўляецца Мілінкевіч. Аляксандар Васільеў і Аляксандар Рамановіч паводле аўбінавачванні ўзялітар часавага ўтрымання. Васільеў 9 студзеня атрымаў 7 сутак, а Рамановіч, напярэдадні прыезду Мілінкевіча, — 5 сутак арышту.

У Горадні ізялявалі

У Ленінскім райсудзе Горадні пакараны арыштам

на пяць сутак Андрусь Фамін — давераная асоба кандыдата ў дэпутаты аблсавету Валер'я Кісяля з Партыі БНФ.

4-дзённы арыштам у Каstryчніцкім раённым судзе пакаралі Максіма Губарэвіча — давераную асобу кандыдата ў дэпутаты Сяргея Антусевича з Партыі БНФ.

Абодвух апазыцыянераў аўбінаваціў ў дробным хуліганстве. Съведкамі на судзе былі міліцыянты.

За скарыгу на міліцыю

Аршанскі суд асуздзіў моладзевага актыўіста Сержку Гумінскага на трох сутак арышту. Некалькі дзён таму ён быў жорстка зьбіты супрацоўнікамі міліцыі за прынцыпавае карыстаньне беларускай мовай. Малады чалавек зъвярнуўся са скарыгай ў прокуратуру на дзеянні міліцыі. У чацьвер зноўку быў выкліканы ў міліцыю, дзе на яго склалі пратакол па арт. 156 і 166 КоАП — «хуліганства» і «непадпрадкаўнанне патрабаванням супрацоўніку міліцыі». У знак пратэсту С.Гумінскі аўбісціў галадоўку.

Дзяржвандалы дабраліся да Пінску

З набліжэннем вясны абуджаюцца ня толькі патагенныя вірусы. У новых плянах на новы год — руйнаванье здабыткаў дойлідства. Помнікаў і ня помнікаў. Таго, што хоць неяк нагадвае пра Беларусь дапрызыдэнцкага пэрыяду. Гэтак, у старожытным Пінску ў чарзе да небыцця аказаўліся старасьвецкія камяніцы на вуліцы Равецкай.

Яе траса ўтвораная на месцы колішняга Карапінскага рава, што аддзяляў уласна Пінск ад мястэчка Карапін і прадмесця Лепч. Яе началі забудоўваць у 30-я гады XIX ст. Тут пакуль яшчэ стаіць былая жыдоўская бажніца XIX ст., старожытныя дамы №6 і №8, што некалі належалі роду Сяміжоўскіх, у сутарэннях якіх былі кавальскія майстэрні. Цяпер, згодна зь перадвыбарчымі абіянкамі галоўнага архітэктара гораду Вольгі Барысенкі, іх плянуюць знишчыць, каб зрабіць... аўтостаянку.

Старшыня габрэйскага супольнасці Пінску Ёсіф Ліберман паведаміў у бюлецэні «Прыбужжа» (№8), што В.Барысенка абіцала выбаршчыкам паркоўку асабістых аўтамабіляў ля іх панэльных

дамоў. Сёлета гэтая чыноўніца мусіць выходитці на пэнсію. Але яна мае цвёрды намер яшчэ папрацаваць, бо вылучылася ў дэпутаты аблсовету. Цяпер яе абратлі.

Засталося толькі разбурыць колькі камяніцаў. А там...

Абураныя габрэйскія абураныя інтэлігенты й старажылы. Але справа, выглядае, вырапана. Лішне казаць, што звароты ў Міністэрства «культуры» марныя. Дэпутатка-архітэктарка мае трymаць слова!

Тамсама, у Пінску, зъбіраючы зьнішчыць яшчэ адзін помнік — старасьвецкі вакзал, адкрыты за царскіх

часоў, у 1884 г. Па вайне моцна пашкоджаны, будынак быў радыкальна разбудаваны, але ў народзе па-ранейшаму зваўся «царскім». Цяпер яго наўгародзіла (!) акцыянэрнае таварыства «Пінсксаўгасбуд» (?!). Начальнік станцыі Пінск Хведар Клімовіч канстатуе, што старадаўні імпазантны будынак стаў лядашчым, а таму яго трэба зьнішчыць да падобнага цэлкам новы, паводле сучаснага тыповага праекту. Паколькі начальнік станцыі Клімовіч беззгледзічна съцвярджае, што Новы 2008 год «калектыў сустэрэне ў будынку новага вакзалу», сумніваючыся ён не даводзіцца. А Пінск пазбавіцца аднаго з найпрыгажэйшых сваіх помнікаў дойлідства, што мусіў бы сёлета адзначыць сваё 123-годзідзе! Цяжка сабе ўяўіць, колькі тут перабывала ўсялякага народу. Съветная памяць...

Бадай, гэта адзінае, што нам застанецца пасля эпохі герастратай пачатку XXI ст.

Сяргей Харэўскі

ХРОНІКА

Працяг са старонкі 13.

5 сутак у Пружанах

Сябар АГП Уладзімер Радзівончык пакараны судом Пружанскаю раёну на 5 сутак адміністрацыйнага арышту. Яго звінавацілі ў «нечэнзурнай лаянцы ў грамадzkім месцы на адрас нейкай асобы». Паслы затрыманыя ў пастарунак выклікалі «схуткую» — у Радзівончыка пагоршыўся стан здароўя. Судзьдзя Алена Лагода прызнала съведчаныні міліцыянтаў слушнымі і пакарала актыўіста апазыцыйнай партыі пяцьцю суткамі арышту.

Алесь Каліта зьбіты

Лідэр Моладзей ААНФ Алесь Каліта асуджаны судом Савецкага раёну Менску на 7 сутак. У часе затрымання ён быў зьбіты спінназаўцамі. Алесь адвозілі ў 9-ты клінічны шпіталь Менску, дзе мэдыкі зафіксавалі пашкоджаны.

Суд над моладзевай актыўісткай Настасьсяй Александровіч адкладзены да 1 лютага. На працэсе у Фрунзенскім судзе Менску, у якасці съведкаў аўбінавачвання прыйшлі супрацоўнікі міліцыі, якія на мелі дачынення да затрымання актыўісткі. Таму суд адкладзены да 1 лютага. Дзяўчына была затрыманая ўвечары 12 студзеня. Супрацоўнікі міліцыі ў цывільнym спачатку перарэзалі тэлефонны дрот, а пасля ўварвалі ў кватру. Дзяўчыну аўбінавацілі ў парушэнні арт. 156 КаАП — «дробнае хуліганства». Алесь Каліта быў затрыманы ў аддзяленні міліцыі, куды прыехаў высьветліць лёс Н.Александровіч.

па праграме Кастуся Каліноўскага. Яго таксама забівінацілі ў парушэнні арт. 156 КаАП.

14 студзеня

АМОН жорстка зьбіў

Пля будынку Менскага аблвыканкаму адбыўся пікет супраць узделу ў мясцовых выбарах. Некалькі грамадzkіх актыўістаў калі 10 хвілінаў трымалі расыцяжку «Вас падманулі». Пасля гэтага іх затрымалі супрацоўнікі АМОНу. Непадалеку ю Насцю Шашкову, паводле съведчаныні ўздельнікаў акцыі, у часе затрымання міліцыянты білі нагамі. Яе даставілі ў Менскую гарадzkую больніцу №1.

15 студзеня

Асудзілі за «слаянку»

Судзьдзя Партызанскага раёну Менску Мікалай Трубнікаў вынес рашэнне аб трох сутках арышту ў дачыненіі сябра АГП Андрэя Дзымітрыева. Яго забівінацілі ў парушэнні арт. 156 КаАП — нібыта ён нечэнзурна выказаўся і чапляўся да мінакоў.

На судзе прысутнічаў эстонскі парламэнтар Сільвер Мэйкар «для азnamлення з судовай сыстэмай Беларусі». А.Дзымітрыев 12 студзеня быў сключены на вуліцы супрацоўнікамі ў цывільнym, якія даставілі яго ў Партызанскі РУУС Менску. Выходныя Дзымітрыеву правёў у спэцпрыёмніку-разъмеркавальніку на Акressыніца.

13 студзеня

У Горадні арыштаваныя Станіслаў Пачобут і Яўген Скрабутан

Суд Ленінскага раёну Горадні прысудзіў да 7 сутак арышту музыку Станіславу Пачобуту і да 3 сутак арышту — студэнта Яўгена Скрабутана.

С.Пачобута затрымалі супрацоўнікі АМОНу. Спачатку яны казалі, што актыўіст нібыта падобны на чалавека, які скраў аўтамабіль. Аднак у Ленінскім РУУС Горадні ў дачыненіі Пачобута быў складзены пратакол па арт. 156 КаАП — «дробнае хуліганства».

Я.Скрабутан быў затрыманы адразу пасля прыбыцця ў Горадню з Польшчы, дзе ён навучаецца

Палітвязьні ўцяклі ад «хіміі»

У красавіку 2006 г. моладзевыя актыўісты з Барысава Але́сь Казакоў і Зыміцер Зубро былі асуджаныя на два гады «хіміі». Але пакараньня яны не адбываюць. Пра іх хто-ніхто нават пачаў забывацца. Даўк што зараз з Казаковым і Зубро?

Але́сь Казакоў і Зыміцер Зубро былі затрыманыя міліцыяй ў ноч на 28 студзеня 2006 г. у Менску, калі малявалі на сценах лічбы «16». Іх зымасыцлі ў ізалятар часовага ўтрыманьня, дзе яны правялі дзівье начы. Хлопцы адразу падумалі, што не абыдуцца звычайнімі штрафамі, а сядуць на суткі. Прамагчымасць крымінальнай справы яны нават ня думалі.

На той момант Але́сь вучыўся ў БДУРы, а Зыміцер — у барысаўскім палітэхнічным каледжы. Яны абодва былі вядомымі ў Барысаве моладзевымі актыўістамі, вядомымі ў тым ліку і мясцовых міліцый. У 2001 г. Казакоў нават адседзеў 10 сутак, затрыманы падчас раздачы кнігі «Выпадковы презыдэнт».

У Казакова і Зубро міліцыянты не знайшлі балёнчыкаў з фарбай, таму іх абвінавацілі па арт. 363 ч. 2 КК РБ «Супраціў работнікам міліцыі пры выкананьні імі абавязкаў па ахове грамадзка-га парадку» — хлопцы спрабавалі ўцячы. З ізалятара часовага ўтрыманьня актыўістай вызвалілі пад падпіску аб няявізьмі.

Дзяржаўны абвінавацца запатрабаваў для хлопцаў на судзе... чатыры гады калёніі. 7 красавіка 2006 г. судзьдзя Цэнтральнага раёну Менску Валер Есьман асудзіў Казакова і Зубро на два гады «хіміі». У падсудных нават было ў той момант адчуваньне «нейкай лёгкасці» ад больш-менш мяккага прысусду. «У тыя дні я думаў, ці лёгка гэта сесія? Працаўцаў у нейкай вёсцы за грэшы, прычым большаша палову аддаўцаў дзяржаве. Ці лепш зъе-

хаць за мяжу. Я абраў другі варыянт», — кажа Але́сь Казакоў.

9 траўня 2006 г. у краіне адзначаецца Дзень Перамогі. Сонечная раніца. На барысаўскім чыгуначным вакзале стаіць хлопец зь вялізнымі торбамі. Ён чакае электрычкі да Воршы. Менавіта так пачыналіся ўцёкі Але́сі Казакова.

У Воршы Казакоў бярэ квіток да Смаленску. Праблемаў подчас перасячэння беларуска-расейскай мяжы ня ўзыніла. Са Смаленску Але́сь ездзе ў Кіеў, дзе праvodзіць два тыдні, а ўжо адтуль у Варшаву.

«Адзінай праблемай падчас перасячэння мяжы былі мае асабістыя хваляваныні, — кажа Казакоў. — Сам палочаў сябе дурнымі думкамі. Ехаў з Масквы на Кіеў. Квіток у мяне быў у трэці вагон. Калі праходзіў каля дзвяртага, правадніца спытала, у які вагон у мяне квіток. Я паказаў, што ня ў гэты. Яна запрасіла ўсё ж да сябе. І, як потым высьветлілася, у гэтым вагоне апрач мяне была толькі адна жанчына. Хваляваныні мае нарасталі, калі яшчэ ў правадніцы не знайшліся рэшты зь бялізны, і яна прапанавала аддаць рэшту гарбатай. Адразу ўзгадаўся момант, калі мае сябры вяртліся з выбараў ва Украіне, і добрая правадніца прапанавала ім а 12-й ночы гарбаты. Штосьці нядобрае яны заўважылі толькі тады, калі ўбачылі, што па чарзе пачынаюць засынанць. Потым былі «маскі-шоў». Пару сутак за кратамі і г.д. Ад гарбаты я адмовіўся. І супакоіўся больш-менш толькі калі пад'яжджаў да Кіева. Ва ўкраінскай сталіцы сустрэўся зь Дзімам Зуб-

Але́сь Казакоў (справа) вырашыў не адбываць два гады на «хіміі» за размаляваную сцяну.

ром. Яго дарога таксама прайшла без прыгодаў».

Зара́з Але́сь Казакоў навучаецца ў Варшаўскім універсытэце па спэцыяльнасці інфарматыка, а Зыміцер — у Варшаўскім палітэхнічным на кіраўніцтве і мэнеджменте. Абодва хлопцы трапілі на навучаньне ў Польшчу па праграме Каліноўскага.

«Першыя месяцы было цяжкавата, бо ня ведаў польскай мовы, — працягвае Але́сь Казакоў. — Цяпер ужо значна прасцей. За гэты час з'явілася шмат знаёмых, як беларусаў, так і палікаў. Тут пачынаеш адчуваць сябе больш-менш вольна. Ты па тэлефоне можаш казаць, не

шыфруючыся, у якім месцы гораду знаходзішся. Ты перастаеш абыходзіць за квартал міліцыянтаў. Але ўсё адно, калі хтосьці тэлефануе зь не-знаёмага беларускага нумару, па сыніне праўляюць мурасы. Самае цікавае, што пакуль да маіх бацькоў нават міліцыянты не заходзілі. Думаю, проста чакаюць майго прыезду. Але зразумела, што бліжэйшым часам мяне ня будзе там. Хоць і хочацца.

На гэты Новы год Але́сь загадаў, каб праз год гэты дзень ён абсолютна вольна адзначаў у коле сям'і, дома, у Барысаве. И каб ніхто яму ня змог у гэтым перашкодзіць.

Зыміцер Панкавец

Кароткі зьвесткі папрэдніх сэрый: прсты беларускі хлопец Бульбашэўскі пастанавіў зрабіцца звышчалавекам. Так зъявіўся Бульбтап.

Але першая яго спроба дапамагаць людзям скончылася няўдачай...

Вялікі дзякуй за ахвяраваньні

Пры канцы году ахвяраваньня надышло столькі, што выдрукаваць увесь сьпіс за адзін нумар няма магчымасці. Рэшту сьпісу шукаіце ў наступных нумарах.

Уладзімеру Ж., Апанасу С., Сыцяпану Б., Зымітру П., Паўлу С., Л.Л., Марыі Н., Л.Ш., А.А., С.К., Івану В., С.К., Івану В. зь Менскага раёну.

Натальлі І. з Асіповіцкага раёну.

Івану Р., Генадзю К., Зымітру С., Валянціну К., Н.Б., Пятру П., Ларысе Ц., Г.Л., Вользе С., Іне С., Аляксандру К., Соф'і В.,

Алене А., Алене П., А.С., Аркадзю Ж., З.Ж., Сяргею К., Ірыне Д., П.С., С.Д., Віктару Дз., Андрэю Е., Уладзімеру, В. Валянціну К., Н.Б., Ларысе Ц., Г.Л., Вользе С., А.С. з Горадні.

С.Р. зь Бярозы.

Раману П. з Пружанаў.

Віктару А., Вадзіму Б. са Светлагорску.

Івану П. з Ваўкаўску.

Ірыне З., Сяргею К., Эдуарду К., А.Р., М.Я., Анатолю П., Івану З., Антону П. з Жодзіна.

Рэгіне Д. з Лідзкага раёну.
К.С. з Горацкага раёну.

Яўгену С., Аляксандру К. зь Пінску.

Уладзімеру К. з Крычава.

Яўгену К. са Шклова.

Сяргею А. з Клімавічаў.

Уладзімеру Л., В.В. са Смургонскага раёну.

У.Ц., Р.К. з Мазыра.

А.Г., Алегу С. з Бабруйску.

К.Ш. з Браслава.

Мікалаю I., Мікалаю К. з Лунінецкага раёну.

І.Б. з Гарадзенскага раёну.

Уладзімеру Ц., Аляксандру Г. з Лагойскага раёну.

Святлане К., Чаславу В., В.Г. зь Ліды.

Уладзімеру П. з Аршанска-га раёну.

Уладлене Д., Уладзімеру

В. з Кобрыні.

Лявонцію А., Віктару М., Аляксандру А., Аляксандру Б. з Полацку і раёну.

З.М., Вікенцію С., Леакадзіі Н. з Валожынскага раёну.

Зоі К. з Крупскага раёну.

Любові Л., Людміле І., Андрэю С., Андрэю Н., Максіму Ш., Валер'ю Ш., С.П.,

Максіму А., Віталю К., Галіне К., Генадзю Б., Ігару Д., Яўгену Ж., Уладзіславу І.,

Міхайлу З., П.Ю., Канстанціну С., Ірыне Б., Любові Ш., Рыгору М., К.С., С.С., Аляксандру Ш., Аляксандру У.,

Пятру С. з Віцебску.

ПАВЕДАМЛЕНИЕ

Фонд выдання газеты «Наша Ніва», УНП 101 115 521
МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Минск, код 764

Рахунак ат-
рымальніка

3015 212 000 012

Асабовы
рахунак

(прозывічча, імя, імя па бацьку, адрес)

Від аплаты			Дата	Сума
Ахвяраванье				
Агулам				

Касір

Фонд выдання газеты «Наша Ніва», УНП 101 115 521
МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Минск, код 764

Рахунак ат-
рымальніка

3015 212 000 012

Асабовы
рахунак

(прозывічча, імя, імя па бацьку, адрес)

Від аплаты			Дата	Сума
Ахвяраванье				
Агулам				

КВІТАНЦІЯ

Касір

М.П.

Каб штотыдзень
атрымліваць газэту,
дасылайце адрасы і
прыватныя
ахвяраваньні.

1) Просім усіх ахвотных
чытаць газэту
паведамляць у
Рэдакцыю свае
адрасы і тэлефоны.

Гэта можна зрабіць
праз: тэлефоны: (017)
284-73-29, (029) 260-78-
32 (МТС), (029) 618-54-
84, e-mail:

dastauka@tut.by,
паштовы адрас: а/с 537,
220050 Менск.

2) Просім кожную
сям'ю чытачоў
пералічваць на
рахунак газэты
ахвяраваньне з разылку

8000 рублёў на месец.
Гэта гопіць на выхад і
дастайку газэты. **У**

блінку банкаўскага
паведамлення ў
паштовага пераказу
дакладна і разборліва
пазначайце адрас, у
тым ліку паштовы
індэкс і код пад'езду.

Тыя, хто перакажа
24000 рублёў за раз,
забясьпечаць выхад
«НН» на 3 месяцы. Хто
перакажа 48000 рублёў
адразу, гарантую
публікацыю «НН» на
паўгоду.

Забранзавеў маршал Жукаў у горадзе

На пачатку 30-х гадоў мінлага стагодзьдзя вядомы савецкі палкаводзе Г.Жукаў камандаваў на працягу чатырох гадоў у Слуцку кавалерыйскай дывізіяй. Болей ніколі ён сюды не наведаўся. І ўсё ж памяць аб ягоным жыцці тут быў ўвекавечылі бронзавай дошкай на двухпавярховым доме, дзе ён жыў зь сям'ёй. Пасля распаду СССР на вуліцы Жукаў быў пастаўлены на высокім пастамэнце бронзовы бюст, які, на жаль, мала нагадваў аблічча вайсководца. Мажліва, з гэтай прычыны ўлады рашиліся на ўзвядзенне пры вуліцы 14-ці Слуцкіх партызанаў, што вядзе да старых гарадзкіх могілак, другога бронзавага бюста Жукаў. Вырабілі яго на Менскім заводзе мастакага ліцьца, і абышоўся ён раёнаму бюджету на суму калі 60 млн руб. Маршал у новым абліччы паўстае ў франчы з пагонамі і чатырма зоркамі Героя Савецкага Саюзу, у фуражкы.

Ці не занадта забранзавеў тут чалавек, па недаглядзе каторага немцы здолелі ўжо на пяты дзень вайны заняць Слуцак з ягонымі чатырнаццаццю вайсковымі гардакамі, поўнімі ўсялякага вайсковага рыштунку складамі, на шосты — Менск і Бабруйск, а на дваццаць другі дзень усцыпіч падысьці да Смаленску, ад якога да Масквы было ўсяго 350 км! Можа, лепей было бы на тыль 60 млн руб. у лясным масіве ля пасёлку Кучына, абалап шашы «варшайкі», што пралягае на Бабруйск, узвесці помнік ці хоць пастаўіць памятныя крыжы сотням ахвяраў сталінскага тэрору ў 1934—1938 г. Людзей ноччу прывозілі сюды на расстрэл у «чорных варанках». У 1989 г. чальцамі створанай тагачасным гаркамам партыі спэцыяльнай камісіі з удзелам спэцслужбай былі апытаны дзясяткі жыхароў размешчаных паблізу ляснога масіву вёсак Каліта, Стары Гуткоў, Амговічы, якія засведчылі факты масавых расстрэлаў людзей, утым ліку і военачальнікаў, іх прывозілі сюды са Слуцкай акруговай турмы.

На жаль, пасля распаду СССР, а пазней з прыходам да ўлады ў Беларусі Лукашэнкі ніхто і пальцам не варухнуў, каб паставіць у tym лесе помнік ахвярам генацыду. Толькі пэнсіянэр-масквіч, ураджэнец недалёкае вёскі Падлошыца, нехта Ралько, за свае зьберажэнны ўзвею ўзбоч шашы сціплы бетонны помнік з напамінкам аб трагедыі 30-х — 40-х гадоў. І ўсё! Рэдка калі прыльніца побач які легкавік і выйдзе кіроўца, каб пацікавіцца, каму той помнік узведзены, і паедзе далей.

Міхась Кутнявецкі, Слуцак

Андрэй Мельнікаў. Іншае разуменне

Прачытаўшы артыкул у «Нашай Ніве» пра канцэрт барда Андрэя Мельнікаўа ў Доме-музее Ваньковіча, я пашкадаваў. Не таго, што няправільна была асьветлена падзея, а аўтара, які не адчуў настрою вечара.

Мельнікаў ня імкнуўся кагосці засмыць, не хацеў наганца пэсымізму. Ен прыехаў у Менск, каб паспявіцца перад людзьмі, распавесці ўсё, што ляжало на ягонай душы. Шмат зъмянілася за час творчых пошукаў съевака, зъмяніліся й погляды самога аўтара. Аднак ён пачаў расповед з самага пачатку, паказваючы, якім ён быў тады, якімі былі ягоныя думкі, перакананні, усё гэта пачувярджаў песьнямі тых часоў.

Турэмнае зъняволенне ўлетку 1997 г. зъмяніла жыццё барда. (Гэта быў час судовай справы Паўла Шарамета й Зымітра Завадзкага, Мельнікаў праходзіў па аналагічнай справе.) Андрэй не шкадуе часу, праведзенага ў турме. Гэты пэрыяд шмат чаму навучыў яго. З гэтага ж часу ён зъяўрніўся да Бога. На працягу большай часткі канцэрту Андрэй алавідаў пра свой прыход да хрысціянства.

Значную ролю ў зъмене съвета — погляду аўтара адыграў таксама пे-ралом узросту. Пасля 40 гадоў чалавек усвядамляе рэчаіснасць крыху па-іншаму. Зъмяненца

творчасць. У гэтым можна было ўпэўніцца, праслушаўшы апошнія песні канцэрту.

Акрамя таго, бард усвядоміў знакаваць ягонага пакаленія: людзей, якія нарадзіліся ў 1965 г. Акрамя Мельнікаўа, у гэтым годзе ўбачылі съвет многія вядомыя людзі — Лявон Вольскі, Зыміцер Сідаровіч, Але́кс Пушкін. Даўчына гэта — Андrezю вельмі трапней падалася песьня N.R.M. «Маё пакаленне». Менавіта пад такой называй Андрэй Мельнікаў вырашыў зладзіць у Менску яшчэ адзін канцэрт.

Сяргей Голік

Арганізацыя воднай вандроўкі шляхам Констанціна Тышкевіча

У 2007 г. спаўніеца 150 гадоў з часу экспедыцыі графа Констанціна Тышкевіча па Вільлі. Падчас яе Тышкевіч упершыню наведаў, амбмеру і апісаў першыя 77 км ракі. Група энтузіястаў вырашыла наступным летам паўтарыць падарожжа графа Тышкевіча. Удзельнікі экспедыцыі прагнуть далучэння да выправы водных туристаў.

Непасрэднай арганізатаркай воднай вандроўкі шляхам Констанціна Тышкевіча ў наступным годзе будзе Людміла Вітушка. Скантактавацца зюю можна праз электронны адрас: liudmilav@1213.lt

СП

Дзякую Брадавому

Тры разы перачытала Ваш артыкул («Сакрэт нашых бацькоў», №1). І расплакалася. Усё перад вачыма ўсталала, цлае жыццё. Усё так і было, як Вы напісалі.

Пелагея Карнялюк, Берасцьце

* * *

Атрымліваю і з захапленнем чытаю «Нашу Ніву». Чы-

таю пра гістарычныя і цяперашнія падзеі.

Апрача ўсіх перашкод і дзякуючы настытомай ахвярасьці беларускіх патрыётатаў газета не памерла, а жыве, і публікуюцца, і чытаецца на толькі ў Беларусі, а і на ўсіхраінах сьвету.

Зварочваюся да тых, якія супраць «Нашай Нівы». Устаныце і цвярдзіце падумайце над тым, што «Наша Ніва» — гэта народная газета, якая стаіць за гонар дэмакратичнай Беларусі.

Сыльвэстар Буткевіч, Ко-вэнтры (Англія)

Саколка

Даражэнкія, паведамце, калі ласка, як мне набыць саколку да 100-годзьдзя «Нашай Нівы», бо зъяўляюся вашым чытачом-фанам. Памер 50.

Заранёу удзячны. Юрась Ш.

На сёньня саколкі, прысьвечаныя 100-годзьдзю «Нашай Нівы», прададзеныя. Але чакаецца новы выпуск. Замаўлілі на e-mail: zamova2006@tut.by і па телефоне (029) 649 08 88.

Пазначаць трэба імя, контакт (мэйл ці телефон), колькасць і памер.

АПЫТАНЬНЕ НА САЙЦЕ NN.BY

Колькі Вам гадоў, чытач сайту?

Усяго прагаласавала: 306

«НН» з радасцю друкуе ў газэце і на сайце www.nn.by чытацкія лісты, водгукі і меркаванні. З прычыны вялікага аб'ёму пошты мы можам пацвярджаць атрыманьне Вашых лістоў, на можам і вяртаць неапубліканыя матэрыялы. Рэдакцыя пакідае за сабой права рэдагаваць допісы. Лісты мусіць быць падпісаныя, з пазнакай адресу. Вы можаце дасылаць іх поштай, электроннай поштай ці факсам.

Наш адрес:
а/с 537, 220050 Менск.
e-mail: nn@nn.by.
Факс: (017) 284-73-29

Ветраная зіма 2007-га

Замест маразоў Беларусь ірвуюць ураганы. Такі вынік пачыплення клімату для нашай краіны.

Бура 15 студзеня нарабіла асаблівай шкоды. Паводле прэс-службы МНС, без элек-

траэнэрті засталіся больш за 550 беларускіх паселішчаў. Найбольш дасталося Меншчыне і Берасцейшчыне.

Пашкоджаныя 360 будынкаў, 27 км ліній электрапера-дачаў. У Салігорскім раёне

Газэце «Прессбол» пагражает прыпыненьне

Недзяржаўная спартовая газета «Прессбол» атрымала папярэджанье ад Міністэрства інфармацыі. Падтісала папярэджанье намесніца міністра Лілія Ананіч.

Газэце ў віну ставіцца тое, што ў выходных звестках пазначаны няпоўны адрес рэдакцыі, а галоўным рэдактарам пазначаны не кіраўнік УП «Прессбол» — дырэктор Юры Арлоў, а іншая асоба: галоўны рэдактар Уладзімер Беражкоў. Аднак у адпаведнасці са статутам УП «Прессбол плюс» у прадпрыемстве прадугледжваецца дзіве кіраўнічыя пасады: дырэктор і галоўны рэдактар.

У.Беражкоў адзначае: адразу па атрыманні папярэджанья ў Мінінфармацыі была накіраваная скарга, але адказу няма. Паводле Закону

аб друку (артыкул 16), выхад «Прессбола» можа быць прыпынены да трох месяцаў. Беражкоў кажа, што ня можа ўяўіць сабе такое. ««Прессбол» спыніць выхад толькі ў тым выпадку, калі з неба пачнучы падаць камяні», — кажа ён.

У красавіку 2004 г. «Прессбол» атрымліваў папярэджанье, за мову газэтных пэрсанажаў Сашы і Сірохы, што тады вялі комікс у газіце. Год таму газета прайграла суд міністру фінансаў Мікалаю Корбуту за неправільна зроблены подпіс пад фатадымкам на першай паласе.

На сёняні «Прессбол» — самае папулярнае спартовае выданне ды, побач з [naviny.by](#) і Хар-тый'97, самы чытаны сайт у Інтэрнэце.

Такога кшталту папярэджаньня ад Міністэрства інфармацыі звычайна даюцца на проста так, а «за нешта».

На форуме газеты выказваецца меркаванье, што папярэджанье «Прессболу» — гэта пакаранье за крытыку ў газэце кіраўніка хакейнай федэрацыі і па сумяшчальніцтве міністра ўнутраных спраў Уладзімера Навумава.

Зыміцер Панкавец

Дзень Ліцэю

Штогод 15 студзеня Беларускі ліцэй адзначае свой дзень нараджэння. Каля будынку былога Ліцэю, дзе цяпер месціцца суд Цэнтральнага раёну, сабраліся некалькі дзясяткаў ліцэистаў. Дырэктар Ліцэю Уладзімер Колас павіншаваў прысутных. Ён адзначыў, што сёлета быў зроблены дастаткова паспяховы набор. Усе праспівали ліцэйскі гімн, выклікаўшы здзіўленыя ўсімешкі людзей на вуліцы. Адна жанчына сказала, што ведае сёе-то пра Ліцэй і адзначыла, што «свята ў вас сумнаватае». Але ліцэйсты і выкладчыкі сумаваць і не збираліся. Хтосьці адзначыў, што будынак у добрым стане, новыя дзъверы — вяратцца сюды будзе ўдвая прыемней. Разыходзіліся пад воклічы «Жыве Ліцэй!» ды «Жыве Беларусь!»

Сямён Печанко

IN MEMORIAM

Крыж Марыі Крупене

У 2001 г. ад радунскага краязнаўцы Івана Фясенкі яўчӯ аб жанчыне з Пелясы, якая выдатна ведае гісторыю Краю. Тоё самае міе распавядадарадунскі гісторык Уладзімер Кулаковіч, жонка якога паходзіць з Пелясы. Казаў, тая жанчына захавала літоўскую мову і культуру.

Хто ж мог праз доўгія 50 гадоў савецкай акупациі пранесьці мясцовую літоўскасць?

Стакаў ў дзіверы. Адчыняюцца. Выходзіць жававая кабетка ша-ноўнага веку. Вітаюся: «Labas vakarasi!» Па-літоўску кажу, хто я, ад-куль і навошта. Запрашае мяне на каву. Уваходжу ў невялічкі пакой-чык. Бачу паліцы з книгамі, значкі, прэзенты, падзякі. Над дэзварыем ў іншы пакойчык вісіц наш агульны сярэднявечны герб «Віціс», або «Пагоня». Так жывуць сапраўдныя нефармалы, падумалася.

Хутка паразумеліся. Пасьля пані Марыя прыяжджа да мене ў Радунь. Распавядала аб сваім жыцці і дзейнасці. За цікавасцю слухала вершы Юр'я Карэйвы з Лід.

З 2001 г. меў шчасльце папрацаваць у Пелясе, куды мяне накіравалі пасьля закрыцця школкі ў Праважы. Некалькі разоў на месец, заходзіў парадзіцца з пані Марыяй. Яна, уважліва выслушаўшы, выкладала сваю думку наконт многіх рэчаў: ад побытавага жыцця да маралі і палітыкі.

Найвялікшым адкрыццём было тое, што бачу жанчыну, якая размаўляла з жывым пастанцам з атраду Людвіка Нарбута. Дзядок распавядадаю юной дзяўчынцы аб сваёй маладосці. Якая сустрэча пакаленій! У 30-я ХХ ст. пастанцу Каліноўскага было за 90.

Пані Марыя ў веку больш за 80 гадоў захавала актыўнасць і ясны

розум разам з вялікай воляй.

Расказвала, пры Польшчы ўлады не прызнавалі права пеляскіх літоўцаў на родную мову. Як саветы з іхнай інтэрнацыянальнай рыторыкай былі насамрэч расейскім нацыяналістамі. Не дазвалялі літоўскамоўнага касцёлу ѹ літоўской школкі. Звароты да ўладаў БССР і СССР эфекту не дали.

Пані Марыя мусіла хавацца ад савецкага пераследу. Яна ўздзячна звичайнym беларусам на Лідчыне, якія дапамагалі выхыць у тых цяжкія часы. «Беларуская размова — мая другая размова, якую я ведаю пасьля літоўскай», — казала.

Да пані Марыі завіталі расейскія навуковцы на чале з прафесарам Топаравым. А мясцовыя кілінцы рабілі правакацыі, пе-раблытаўшы Топараўа з Сахаравым.

Ня дзівам быў актыўны ўдзел пані Марыі ў першым звяздзе Беларускага народнага фронту. Хіба могла спадарыня Крупене аддзяліць вызваленне Літвы ад вызвалення Беларусі?

Найвялікшым шчасцем і спаўненнем мараў мужнай ды-сідзанткі было нацыянальнае адраджэнне і незалежнасць Літвы, аб чым яна марыла ўсё съя-дома жыццё. Для Пелясы то было адкрыццё касцёла і літоўскай школкі.

Памерла пані Марыя ў дачкі. У сталіцы вольнай Літвы, пахаванае яе цела. Ля Пелясы сіратліва стаіць хатка, дзе жыла асьветніца. Тут, у роднай Пелясе, жыве яе сэрца!

Мы ж, беларусы, Марью Крупене можам съмела паставіць у адзін шэраг з такім людзімі, як Ларыса Геніуш, Міхась Кукабака і Але́сь Белакоз. Жанчына, якая ахвяраваўшы жыццё на змаганні за чалавечыя, нацыянальныя права беларускіх літоўцаў — нашчадкаў старожытных балтаў.

Упэйнены, што ў будучай вольнай Беларусі ля скрыжавання, што вядзе да дому дысідзанткі, паўста-не ў помнік і крыж. А хатка стане музеем беларускіх літоўцаў.

**Віталь Кулевіч, Радунь
(Воранаўскі раён)**

Съцёб пад коксам

Ананімная паэма пабіла рэкорды папулярнасьці ў беларускім Інтэрнэце. Прычыны гэтага аналізуе Алеся Кудрыцкі.

Надоечы мой бацька папрасіў мяне скінуць яму на дыскету новую «паэму пра Пазыняка». Маўляў, сябра распавёў, што ходзіць у Інтэрнэце такі твор, цікава было б зірнуць. «Ну вось табе і маеш, — падумалася. — Звесткі пра «Зянон-хоп» перакрочылі віртуальныя межы Інтэрнэту». Дык што гэта за чарговая ананімная паэма, і чаму яна раптам прыцягнула да сябе так шмат увагі?

Зъмест

Верш «Зянон-хоп» зьявіўся 3 студзеня на адным з інтэрнэт-дзёньнікаў (ші, як іх яшчэ называюць, блогаў) систэмы livejournal. Аўтар хаваеца за псэўданімом pod_koksom. Зъмест такі: Зянон Пазыняк вяртаецца ў Беларусь, ладзіць «разборку» з апазыцыйным істэблішментам ды ўздымае народныя масы на пасыпховую барацьбу з рэжымам. Заканчваеца ўсё перамогай ды танкамі, якія ідуць з Маладечна на Вільню. Вось, збольшага, і ўсё.

Тэкст напісаны ў стылі рэп-сыпеву, перасыпаны абразамі ды нецэнзурнай лаянкай. Мова — расейская, з асобнымі беларускамоўнымі ўстаўкамі, плюс маленечкая страфа на прымітызаваным ангельскім «рэпавым» слэнгу.

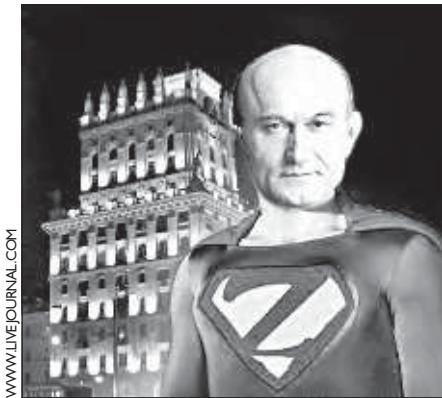
Ці варта аналізаваць?

Лёгка прадбачыць папрокі, якія зараз пасыплюцца на адрес «Нашай Нівы»: маўляў, газэта корпаеца ва ўсялякім лайні. І сапраўды, паводле мастацкіх якасцяў «Зянон-хоп» і по-

Паэма ў стылі трэш

У XIX стагодзьдзі — «Тарас на Парнасе». Пад савецкім панаваньнем — «Сказ пра Лысуцу гару». У 1990-я — «Лука Мудзішчай прэзыдэнт». Кожная з ананімных паэмай несла адбітак свайго часу. Русіфікацыя на дварэ, і «Зянон-хоп» напісаны па-расейску. Нецэнзуршчына на дварэ, бесцэнзурнасць Нэту, і паэма сплывае матамі. На экранах фільмы Гая Рычы, і ў паэме цякуць рэкі крыві. Трэш. Які час, такія і паэмы.

МБ

Пазыняк у аблічы супэрмэна: каляж, зъмешчаны ў Інтэрнэце.

бач не стаіць, скажам, зь вершамі, якія можна знайсці на паэтычнай старонцы «НН» (не забываймася — 2007 год, год 125-годзідзя Коласа й Купалы, газета абвесцвіла Годам паэзіі).

Акрамя гэтага, паўстае пытаныне — ці этычна друкаваць у адным выданні «Лісты з лесу» Паўла Севярынца і аналіз ананімнай песенькі, дзе Павал выстаўляеца на съмех найперш як вязень — пры гэтым аўтар «паэмы» яўна ня губіць сваё здароўе на катарзе, у адрозненіе ад таго, з каго ён «прыкальваеца». Ня кажучы ўжо пра тое, што твор гэты абразылів і для іншых вядомых і паважаных многімі нашымі чытачамі асобай.

Усё гэта так. І менавіта таму мэта гэтага артыкулу — не абсмоктваць тэкст «Зянон-хоп», а пасправаўваць зразумець, чаму такі твор увогуле зьявіўся і чаму ён атрымаў такі розгалас. Дарэчы, «паэмай» зачапіла і нас: ананімны аўтар вынес у эпіграф перакрученую цытату з «Нашай Нівы».

Розгалас

Неўзабаве колькасць камэнтароў на сайце з паэмай пераваліла за другую сотню. Верш справакаваў бурныя дыскусіі на іншых інтэрнэт-дзёньніках, а таксама цэлы шэраг імітацыяў, перакладаў ды працаігаў (ніводзін зь якіх, варта адзначыць, і блізка не дасягнуў арыгіналу ў папулярнасці). Паводле пошуковай систэмы Yandex, інтэрнэт-дзёньнік pod_koksom выйшаў на адно з першых месцаў па на-

ведваныні сярод усіх расейскамоўных блогаў. На пачатку гэтага тыдня аўтар выдаліў тэкст паэмы, замяніўши яе на менш правакатыўнай фразай «Зыліў залічаны», а потым і зусім зачыніў свой блог.

Аўтар

Тэкст «Зянон-хопу» напісаны па-расейску, але многас выдае ў аўтары ня толькі чалавека, абазнанага ў справах беларускага бамонду, але і ўважлівага чытача «Нашай Нівы» ды іншых незалежных выданняў. Ён умела ўкручвае ў тэкст выразы «на мове» — відаць, мог бы напісаць і па-беларуску, калі б захацеў. Дарэчы, pod_koksom адсочвае ўсё камэнтары ды раёніва рэагуе найперш на ту ю крытыку, якая датычыць літаратурных якасцяў яго твору.

Тэкст «паэмы» прызначаны «для ўнутранага карыстаньня» — жарты, закадаваныя ў ім, съмешныя толькі тым, хто добра разбіраеца ў жыцьці палітычнай «тусоўкі». Верш нібыта і напісаны «зыніканай» мовай, але «просты пацан з раёну» палічыць яго за незразумедную лухту. Такім чынам, стыль тэкstu — «хіп-хоп-мацяршчына ад хлопца з гарадзкой ускрайніны» — абрани наўмысна для эпатажу і дасягнення гратэскавага эффекту.

Чытачы

Сыстэма livejournal, дзе апошнім часам заводзяць свае дзёньнікі ня толькі закамплексаваныя маладзёны, але і знаныя беларускія літаратары, інтэлектуалы ды палітыкі — лякмусавая паперка для патаемных думак творчай часткі беларускага незалежнага грамадзтва. Большасць карыстальнікаў пішуць ды дыскутуюць у дзёньніках ананімна, а таму дазваляюць сабе выказваць тое, што яны на-

Паэма натхніла выборца папсаваць бюлётэні 14 студзеня.

ўрад ці сказалі б у асабістай размове. Што ў цвярозага ў галаве, то ў блогера на маніторы.

«Брыдка, але съмешна» — такі ляйтматыў многіх камэнтароў да «Зянон-хопу». Тых, хто ўспрымае паэму блізка да сэрца — меншасць. Пара-даксальна, але факт: вершык прыцягнуў увагу людзей з самымі процілелымі поглядамі. Самую вялікую групу тых, каму ён спадабаўся, можна акрэсліць як «младзь новай хвалі». Яны трymаюцца прагрэсіўных палітычных ідэалаў, але расчараваны ў палітычных аўтарытэтах. Яны ніколі не бачылі Зянона Пазнянку жыўцом, для іх ён віртуальная асoba, усё, што яны ведаюць пра яго — гэта міт. Съмечыся з гэтага міту, «новая младзь» спрабуе вырвавацца з ідэаліягічнага гета, у якое агулам заганяеца ўсё беларускае. Маўляў, «мы можам размаўляць па-беларуску і разам з тым съмечыца з радыкальнага нацыяналізму».

Зачытваюцца паэмай і на іншым полюсе — сярод людзей, чыто пазыцыю можна акрэсліць гэтак: «закалібалі гэтыя беларусы са сваімі мяккімі знакамі, Вільніямі ды беларускімі мовамі». Для гэтых беларуса-фобаў лаянка pod_koksom — нібы бальзам для душы. Менавіта таму існуе спакуса пабачыць у аўтары «Зянон-хопу» правакатара. Частка ўдзельнікаў дыскусій рэзка адмаўляе гэты тэкст, бо непакоіцца, што, съмечыся ў такі танны способ, мы можам падарваць давер да нацыянальной ідэі.

Съцёб як катарапсіс

На верш можна зірнуць яшчэ і пад зусім іншым ракурсам. Той, хто яго перачытвае, ня можа не заўважыць, зь якім смакам аўтар выпісвае баталь-

**Яшчэ прыклад інтэрнэт-творчасці:
Пазняк у абліччы выкананіца хіп-
хопу.**

ныя карціны пераможнага змагання за «новы парадак». Гэта ўжо нават ня съцёб, а сцэнар для блакбастэра. Менавіта гэтыя кавалкі з найбольшай асалодай цытуюцца чытачамі. Варта меркаваць, аўтар падарыў многім зь іх рэдкае задавальненне, увасобіўшы ў словах чытацкія мроі пра сакрушальную перамогу на ўсіх франтах. «Эка пісаў «Ківач Фуко» менавіта як съцёб наконт кансьпіралёгіі, але маса людзей ўспрыняла гэта як апалёгію, — праводзіць паралель адзін з чытачоў вершу пад мянушкай drak_hamster. — У нас народ суворы, жартую не разумее». Хоць і пасъмейваючыся з гратэскавай нерэальнасці апісаных у вершы падзеяў, многія чытачы, несумненна, наталіяюць зь яго дапамогай сваю падсвядомую туту па беларускім «Супэрмэн».

Страшны съмех

«Зянон-хоп» — гэта съцёб, яго мэта прымітывная — съмех дзеля съмеху. Можна колькі заўгодна злаваща на ягонага аўтара, але факт застаецца фактам: pod_koksom, а разам зь ім і

мноства чытачоў, хоць і бястактна ды палітнекарэктна, але пасъмляліся ня проста з асобнага палітыка, а з усёй апазыцыі. Узносіць аўтара «Зянон-хопу» на Парнас — значыцца ісъці насуперак здаровому глузду ды добраму густу. Аднак папулярнасць съцёбу съвядчыць пра тое, што ў грамадстве высыпвае патрэба чытаць і сапраўдную сатыру. Між тым, звышмэта сатыры — абдужаць да крытычнага пераасэнсавання праблемаў.

Працуючы журналістам, пачынаеш лавіць сябе на думцы: нягледзячы на рэпресіі, мы ўжо даўно не баймся крытыкаваць уладу. А вось крытыкаваць сваіх мы яшчэ не навучыліся, увесь час вагаемся — абы не нашкодзіць. Мы лічым за справу гонару казаць у твар рэжыму тое, што мы пра яго думаем. Але ці здольныя мы рабіць тое самае ў адносінах да апазыцыі? Ці ў стане мы, журналісты, ствараць такую сатыру? Ці не баймся мы пасъмляцца з апазыцыі — не абрэзліва, а з густам? І ці гатовая апазыцыя пасъмляцца сама зь сябе? Так, съмех бывае брудным. Але съмех можа таксама прынесці ачышчэнне.

Такім чынам, пажадаем сур'ённым палітыкам пачуцьця гумару, а аматарам парагатаць — разважлівасці. Съцёб съцёбам, але ён не павінен тлуміць разум. Добра съмечца той, хто разумее, з чаго съмечца — у адваротным выпадку ёсць рызыка выставіць на съмех самога сябе ў сур'ёнай размове. Паздзекаваліся зь Зянонам? Пачытайце цяпер яго артыкулы. Напішыце яму ліст. Пасъмляліся з апазыцыйных лідэраў? Схадзіце з імі на сустрэчу ды выкажыце свае прэтэнзіі. Інакш мы з вамі папросту змарнавалі час, паперу ды інтэрнэт-трафік.

Алесь Кудрыцкі

пазма папулярная».

Аляксандар Фядута (цытата з дзёныніку <http://feduta.livejournal.com>): «Нічога акрамя амярзення гэтыя вершыкі ў чалавека з густам выклікаць ня здольныя. Гэта альбо правакацыя, альбо праца дурня. Я не прымаю тэксту ... які съядома пераходзіць пэўныя межы. Пры гэтым я не кажу, што гэтыя межы абавязковыя ДЛЯ ЯГО. Я кажу, што яны абавязковыя ДЛЯ МЯНЕ».

Аптываў ЗП

Камэнтуюць літаратары

Марыяка Мартысевіч: «Якая краіна, такі і «медвед». Гэта хіп-хоп, значыцца, той, хто стварае такія творы, адказвае на балючыя праблемы нейкай закрытай тусоўкі. Нэгры Гарлема съплююць пра расізм, піцерскі гурт «Кач» высымейвае новых маскоўскіх япі, шоў-бізнэс. Беларусы пішуць тексты на тэму, якая актуальная ў

маленькай беларускай пясочніцы. Гэта съцёб. І ня сам тэкст, а чытацкая рэакцыя на яго была вельмі съмешная. Усе гэтыя насьледаваныні «Зянон-хопу» былі значна горшыя за арыгінал. Яны ўсе імкнуліся выправіць тыя «памылкі», якія былі ў тэксьце, — то бок, расейскую мову і мат. Атрымліваліся тупыя нецікаўныя агіткі».

Адам Глёбус: «Гэта інтэрнэт-графаманія, больш нічога. Няздарнасць. Гэта ілюзія, што

У Гомелі бандзе Марозава плацілі ўсе

У канцы мінулага году Вярхоўны суд вынес прысуд 46 чальцам банды Марозава. Тры зь іх прыгавораныя да съмяротнага пакараньня. Між тым, гісторыя далёкая да свайго заканчэння. Пра тое, якія яшчэ прывіды хаваюцца ў гэтай гучнай справе, **Сяргей Сацук** гутарыць зь першым намеснікам начальніка галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС Уладзімерам Ціхінем.

— Чаму банда Марозава больш за 10 гадоў бесіперашкодна займалася злачыннай дзеяннасцю?

— Таму што ўсе, хто мусіў пераціаць дзеяньні бандытаў, знаходзіліся ў іх на ўтрыманні. Калі сам начальнік крыміналнага вышку (Гомельскай вобласці — Рэд.) Лосеў дапамагаў хаваць злачынствы, то пра якую працу магло весьціся. У Гомельскім УУС было дастаткова нармальных, прафесійных супрацоўнікаў, але ўсе яны былі падначаленымі.

— А чаму раптам паднялі гэтую справу: больш за 10 гадоў усіх жа ўсё задавальняла?

— Як я гэта бачу, напэўна, прыйшоў час. Я тады працеваў у Мазыры па бандзе Якусевіча, і ўжо тады ішла інфармацыя, што ў Гомелі неспакойна, што там процыма бандытаў, павязаных з міліцыяй, пракуратурай, КДБ. А началося ўсё з того, што праверка выявіла крымінальную справу аб груповым забойстве, дзе яшчэ з 1998 г. была яўка з павіннай. І гэтая справа не рассьледавалася! Вось тады кірауніцтва МУС і дало каманду ва-

Суд над бандай Марозава.

ўсім разабрацца.

— А чаму праверка раней не зважала на яўку з павіннай?

— Яе ніхто ня бачыў. Справа ўвесь час была ў Лосева. А калі ён сышоў на пэнсію, то перадаў усе матэрыялы свайму пераемніку. Дзесьці гады праз два прыйшла чарговая праверка, і ўсё адкрылася. Быў напісаны рапарт у МУС, ситуацыю праанализавалі і вырашылі ва ўсім разабрацца.

— Якое ўтрыманьне бандыты прызначылі Лосеву?

— Паводле нашых звестак, першапачаткова яму плацілі 2 — 3 тысячи даляраў на месяц. Гэта нар-

мальнае ўтрыманье, я вам скажу. Акрамя таго, яму яшчэ плацілі за вырашэнне канкрэтных пытанняў. Напрыклад, па справе, дзе была яўка з павіннай, як нам распавялі, яму заплацілі 10 тысяч даляраў.

— Гавораць, каб прыкрыць дзеяньні банды Марозава, у іх злачынствах абвінавачваліся невінаватыя грамадзяне, двох зь якіх нібыта прыгаварылі да найвышэйшай меры...

— Наконт найвышэйшай меры я не гатовы штосьці казаць, таму што ў нас німа такіх звестак. Але тое, што за злачынствы бандытаў сядзелі

іншыя, было. У забойстве супрацоўніка міліцыі абвінавацілі раней асуджанаага Гуркіна, які злouжываў алькаголем. Накачалі яго алькаголем да съмерці і падкінулі пісталет, які каштуе амаль 1,5 тысячи даляраў. Былі і іншыя моманты, калі за злачынствы «марозаўцаў» сядзелі іншыя, але на «вышку» нікога не адпраўлялі.

— Зь якімі самымі вялікімі цяжкасцямі вы сутыкнуліся, бо вам жа даводзілася працаўцаць і супраць сваіх?

— Я ўжо казаў, што да банды Марозава я займаўся Мозырам, а таму й ведаў, што такое Гомель. Мы былі гатовыя да ўсяго. Ведалі, што там ўсё павязана. Таму цяжкасці былі толькі ў тым, што мы працеваў аўтапномна: атрымлівалі інфармацыю і самі ж займаліся яе рэалізацыяй.

— Тады як верхаводы банды здолелі ўцячы? Хадзілі чуткі, нібыта іх папярэдзіў хтосьці з МУС, з генэральскім пагонамі...

— Наконт гэтага я не гатовы нічога сказаць. Німа сумневу, што інфармацыя сышла. Калі мы прыехалі, яны ўжо ведалі, што мы прыедзем.

«Комсомольская правда» в Беларуси

— Тады адкуль яны даведаліся?

— Пра тое, што група зьбіраеца зъяжджаець, ведала вялікая колькасць людзей. Мы замаўлялі гатэлі, адно, другое, трэцяе. Калі ў Гомель прыяжджае 19 супрацоўнікаў з МУС, гэта можа многіх насыцярожыць. Той жа Лосеў мог дазнацца і сказаць бандытам. Але мы дакладна яшчэ нічога ня ведаем, толькі працуем у гэтым напрамку.

— **Наколькі фінансава магутнай была арганізацыя Марозава?**

— Маюшкоў, які стварыў гэтую арганізацыю і якога ў 1996 г. забілі, паставіў справу на шырокую нагу. Ужо тады было багата камэрсантаў, што працавалі на групоўку. У сярэдзіне 1990-х быў пік выдачы крэдытаў, стаўлення на бізнесу, і Маюшкоў актыўна ўносіў гроши ня толькі ў Гомелі і іншых рэгіёнах Беларусі, але й у Рәсей. «Марозаўцам» плацілі вельмі многія, нават банда «пажарнікаў». Іх вывесьлі ў лес і праста сказалі: альбо ў зямлю, альбо плаціце.

— **Дык якімі ж сродкамі валодаў Марозаў?**

— Пра гэта цяжка казаць. Усе іхныя гроши круціліся ў бізнесе. Мы гатоўкай нічога не знайшлі. Ведаем, што ў іх былі па 2 — 3 крутыя машыны, па 2 — 3 кватэры. Гэта сама па сабе пра нешта кажа. Яны будавалі рынак і толькі ў яго ўклалі 600 тысяч далярай. Але большасць іх грошай круціліся ў Рәсей: у Бранску, Маскве, Екацярынбургу, Саратаве, Самары. Таму цяжка падлічыць, колькі усяго грошай яны мелі.

— **Ці фінансавая аснова банды, іх унёскі ў бізнес уцалелі?**

— Не, падчас расыследавання былі праведзеныя праверкі фінансава-гаспадарчай дзейнасці тых фірмаў, якія мелі фінансавыя дачыненія з бандай. Былі накладзеныя арышты на маёмысьць і рахункі гэтых фірмаў на вялікія сумы.

— **Які «хвост» цягнецца за гэтай справай, як доўга яшчэ будзе ісьці расыследаванье?**

— Ёсьць яшчэ багата пытанняў. І будуць яшчэ працэсы. Зь сёньняшняга дня пачынаецца азнаямленыне Марозава і яшчэ шасціці ўдзельнікаў злачыннай арганізацыі з матэрыяламі справы па абвінавачваныні ў зъядзяйсненні сямі забойстваў.

— **Ці ўсе каруцційныя сувязі адпрацаваныя?**

— Не. Мы цяпер у асноўным над гэтым і працуем.

— **Ці праўда, што некаторыя цяперашнія генэралы, якія ў свой час працавалі ў Гомелі, таксама мелі дачыненіе да дзейнасці «марозаўцаў»?**

— Не могу сказаць, што некія генэралы ўдзельнічалі, але разумею гэта так: генэралы там былі начальнікамі УУС, яны ведалі, што там робіцца, яны жылі ў гэтым горадзе і маглі навесці парадак. Ім падначальваліся сотні супрацоўнікаў.

— **То бок, вы кажаце не пра крымінальнае злачынства, а пра нейкую маральную віну?**

— Не, чаму ж. Я лічу, што ў гэтым іх наўпраставая віна. Як гэта так, што ў верасьні 1994 г. усплылі чатыры трупы, і па іх нічога ня зроблена? Ужо тады, калі былі пахаваныні, людзі казалі і абуналіся, калі ж гэтае беззаконне спыніцца. Усе ве-

далі, што Марозаў падмяй усіх пад сябе, але міліцыя не рэагавала. Гэта толькі віна начальніка УУС, я так лічу. Так, ён цяпер на пэнсіі. Але гэта няправильна. Калі мы праз 12 гадоў здолелі знайсці забойцаў, то па гарачых сълядох зрабіць гэта было б значна прасцей. А раз не было зроблена, значыць, было камусьці выгадна.

— **У міліцыі ходзяць чуткі, нібыта некалькі пратаколаў допыту абвінавачаных, дзе згадваюцца генэралы, былі выніяткі са справы. Гэта праўда?**

— Не, гэта няправа. Рэч у тым, што на генэралаў ніхто нічога ня ўказваў, што яны там штосьці атрымлівалі. Яны нічога не атрымлівалі. Яны проста глядзелі на сваіх падначаленых і не рэагавалі. І справа тут ня толькі ў нейкіх генэралах МУС. Усе органы ўлады ў Гомелі былі ў той ці іншай ступені звязаны з бандытамі. Там вельмі шмат людзей павінны несьці за гэта адказнасць.

— **Ці гэтыя генэралы хаяць дапытваліся?**

— Канечно, ні нам, ні суду ніхто аніякіх абмераваньняў ня ставіў.

— **З 1996 г. МУС даволі жорстка разъбіраеца з арганізаванай злачыннасцю. Ці вы гэтаксама дзейнічалі і ў Гомелі, як той казаў, на грані?**

— Не, мы дзейнічалі нармальная, паводле закану.

— **Ці сапраўды «марозаўцам» у Гомелі плацілі практична ўсе, у тым ліку і некаторыя дзяржаўныя працпрыемствы?**

— Ня тое каб дзяржаўныя працпрыемствы плацілі, але бандыты дапама-

галі выконваць дахавыя работы дзяржпрадпрыемствам, за што атрымлівалі гроши. Мы з гэтым цяпер разъбіраемся. Як мог, напрыклад, той самы Гарбаты прыйсці і выконваць дахавыя работы на адным з працпрыемстваў Гомельскай вобласці. Усе ведалі, хто ён такі. А яму ж плацілі дзяржаўнымі грашыма. Мы ўжо ведаем, што Гарбатаму складалі пратэкцыю па выкананьні гэтих работ праз выканкамі.

— **Вы мяркуеце, праз гэтае працпрыемства «марозаўцы» адмывалі гроши?**

— Канечно.

— **На вашу думку, трох съяротных прысудаў дастаткова, ці ёсьць і іншыя, хто заслугоўвае такога пакаранья?**

— Мне цяжка сказаць. Можа быць, гэта не апошні съяротны прысуд. Усё залежыць ад суду і ад тых доказаў, якія ёсьць у матэрыялах справы. Ёсьць яшчэ асобы, якія знаходзяцца ў вышуку, і калі мы іх затрымаем, то ня толькі ім, але і іншым будзе пагражана такое самае пакаранье.

— **Ці вы задаволеныя, як правяла расыследаванье працкірата?**

— Вельмі задаволены. Я скажу болей: вельмі шмат залежала ад Трубачкіна, які вёў съледзтва. Я нават думаю, што калі б на ягоным месцы быў нехта іншы, то, магчыма, і не было б такіх вынікаў.

Паводле інтэрнэт-часопісу «Ежедневнік»
<http://ej.by>

Загаловак зменены. Аўтарскі загаловак «Прывіды ў шафі»

Мэсыдж Хрыстовага вучэньня

або Што супольнага паміж Калядамі і Божым Нараджэннем? Піша Пётра Рудкоўскі.

Неяк у другой палове сінегня я досыць доўга лазіў па Віцебску, шукаючы якую паштоўку, на якой красаваўся б

прыгожы беларускі надпіс «З Калядамі!» Ну і... так і не знайшоў. А выяўляецца, што прыкладна ў той самы час, калі я ўтрапёна шукаў паштоўку «З Калядамі!», хтосьці, рушаны матывам абараніць «чысьціню» хрысціянская веры, старанна заклейваў такі ж самы надпіс на сувэнірных пакунках з цукеркамі. «Каляды» паводле іх — подых паганства.

Апісаны Сяргеем Харэўскім (глядзіце «НН» №1'2007) факт заклейвання надпісу «З Калядамі!» прадстаўнікамі пяцідзясятніцай Царквы «Благодать Христа» выклікаў гаму эмоцый срод чытачоў «Нашай Нівы» і спарадзіў цалкам натуральнае пытанье: як быць з такімі фактамі?

Эмоцыі тут цалкам на месцы. Бо ёсць

Сёлета на Каляды ў царкве пяцідзясятнікаў «Благодать Христа»

дзеткам раздалі сівяточныя наборы цукерак вытворчасці менскае цукерні «Камунарка». Па баках шасьцігранных сувэнірных пакункаў зъмешчаныя навагоднія віншаваныні на трох мовах: беларускай, ангельскай і расейскай. Адпаведна вытворцы цукерак павіншавалі і з Божым Нараджэннем: «Merry Christmas!», «С Рождеством!» і «З Калядамі!»... Аднак дзеткам падарункі былі раздадзеныя з ахайна заклеенымі беларускімі тэкстоўкамі. Вернікі не пашкадавалі часу, каб павырэзваць з чырвонага ракалу съязжочкі й наляпіць іх на ўсе пушачкі. У словае «каляды» пратэстанты бачаць пагансскую традыцыю.

нямала хрысціянаў, якія намагаюцца стварыць такую формулу «быцьца сапраўдным хрысціянінам», якая *выключае* шэраг пластоў беларускай народнай культуры як «паганскаі». З другога боку, ёсць таксама такія формулы «быцьца сапраўдным беларусам», якія скіраваны на элімінацыю хрысціянскай рэлігіі зь беларускай культурнай прасторы. Абедзівye формулы, роўна ж як і адпаведная стратэгія іх ажыццяўлення, грунтуюцца на нейкіх глыбокіх непараразуменіях. Па стараюся ўнайвіць гэтыя непараразуменіі.

Так, гэта праўда, што «Каляды», гэтаксама як і «Купальле», «Дзяды», «Сёмуха» і інш. маюць дахрысціянскае («паганскае») паходжанне. Перад хрысціянамі стаіць выбор: альбо радыкальна адмежавацца ад гэтых звязаў, альбо шукаць спосабаў

ЮЛІЯ ДАРАНІКЕВІЧ

рэакцыі

сусінаваньня. Што рабіць?

Ужо ад зараныя хрысьціянства гэтая проблема была на парадку дня. Хрыстовы апосталы, выконваючы загад Настаўніка: «Ідзіце і навучайце ўсе народы...» павінны былі неўзабаве сутыкнуцца з дылемай такога тыпу: ці абразваць паганцаў, ці не абразваць? ці павінны паганцы прымаць юдэйскія звычайі, ці не павінны? ці хрысьціянам можна есці мяса, ахвяраванае паганскім багам, ці нельга?

Гэта толькі пачатак. Як толькі хрысьціянства ўвайшло ў вышэйшыя славі грэцкага і рымскага насельніцтва, звязіўся буек новых проблемаў: ці можна хрысьціянам чытаць Пліятона, Арыстотэля, Гамэра, Віргілія, Цыцэрону? Як ставіцца да грэцкай культуры, паэзіі, філозофіі? Ці Сакрат і Хрыстос — гэта нешта ўзаемавыключальнае, ці наадварот, паміж імі глубокая повязь?

І гісторыя дыскусіі вакол узаемадносін хрысьціянскай веры і прэхрысьціянской (або парапарахрысьціянской) культуры дасёння не закончылася і будзе доўжыцца хіба да канца сьвету. Але важна тут засвойць адну важную реч: хрысьціянства ў той Хрыстова-апостальскай вэрсіі ніколі не было фундаментальнай варожым да прэхрысьціянскіх культурных напластаваньняў. «Ня быць варожым»

— гэта, канечне ж, не пазначае бескрытычнай акцептациі. Хрысьціянства было крытычным да шэрагу элемэнтаў напатканай культуры, напр., асуджала політэізм і звязаны з гэтым культ асобы імператара, асуджала распусту, разводы, звычай забіваньня дзяцей-інвалідаў і многія іншыя речы. Але ў канчатковым пляні хрысьціянства ў стасунку да культуры «гэтага съвету» зыходзілі са словаў Ісуса Хрыста: «*Так Бог папобіў гэты съвет, што даў Сына свайго адзінароднага...*» Бог любіць гэты съвет.

Ужо ў II ст. наша эры зявілася пляяда вучоных хрысьціянаў (святыя Ірынэй і Юстын, Атэнагор, Мінунцы Фэлікс, Ляктанцы), якія пачалі спалучаць Хрыстову вучэнія з грэцкай філозофіяй. Тоё, што мы называем «хрысьціянскім багаслоўем» — гэта ж продукт таго сынтэзу — Хрыстовага вучэнія і «паганскай» (!) філозофіі. Што праўда, былі таксама адасбленыя галасы, якія абурана ўскліквали: «Ах, што супольнага паміж Афінамі і Ерусалімам!», але яны так і засталіся адасбленымі.

І справа тут ня ў здрадзе Хрыстовай наўцу. Мы ня здраджваём Хрысту, працягваючы руку на знак згоды «Атэнам» (прэхрысьціянской культуры) гэтаксама, як ня здраджваў Хрысту

святы Павал, калі заклікаў галітаў не рабіць аброзаньня і не прымаць юдэйскіх звычаяў, а заставацца сабой, практикаваць хрысьціянства ў кантэкслі сваёй культуры і згодна са сваімі звычаямі (гл.: Пасланье да галітаў). «*Да чаго можна парадаць Валадарства Божае?*» — рытарычна ў свой час пытаваўся Ісус Хрыстос. І ў адказе на гэтае пытаньне парадаўнаў Божае Валадарства да фэрмэнту, «дрожджу», якія ўкладваюцца ў цеста. І гэта сутнасць хрысьціянства — быць фэрмэнтам у гэтым съвеце і ў дадзенай культуры.

Паводзіны эвангелікаў з Царквы «Благодать Христа» разыходзяцца з гэтай ідэяй. Яны замест таго, каб пакласыці дрожджы ў цеста, вырашылі аддзяліць адно ад другога і старана пільнаваць, каб, барані Бог, адно з другім не спаткалася. Рэлігія — асобна, а культура — асобна. Але мэсыдж Хрыстовага вучэнія іншы — рэлігія — гэта фэрмэнт культуры!

Дарагія браты эвангелікі! Дазвольце Хрысту ўвайсці ў нашу культуру! Не забараняйце Яму быць там, дзе сувязі з Каляды, Дзяды, Купальле. Навучыце дзяцей цепыцца Калядамі, якія Сын Божы асвяціў праз сваё нараджэнне і надаў им глыбейшы сэнс. Но гэта ж Яго місія — «несыці съвято паганцам».

самай Вікі (Юля Такшына), якая, як выявілася, працавала стрыптызэркай. Мне надакучыла адмаўляць шматлікім просльбам знайсці ў Інтэрнэце фота парназоркі Betty Dark, вельмі падобнай да Такшыной, а, магчыма, — гэта той самы чалавек. Сымлюцца: «Не радзіся разумнай» — у галоўнай ролі Ксенія Сабчак.

Зрэшты, такога маркетынгу трэба навучыцца ўсім нашым палітолягам і аналітыкам, што зўбираюцца заставацца ў палітыцы.

Рассейцы, скарыстаўшы амэрыканскую схему, стварылі новую забаўку для электарату. Магчыма, некалі будзе створаны сэрыял пра жыццё шараговых беларускіх грамадзянаў за Лукашэнкам. Але напачатку нам усім трэба дапісаць сцэнар...

Мой знаёмец прызнаўся:

— Глядзець на беларускім тэлебачанні можна толькі «Калыханку». Нават прагноз надвор’я махлюе...

Баранавічы

Зімалета замест Жыцьця

Чума прыйшла на Беларусь, прайшоўшыся па Ресеi і Украіне. Пошасць, якая закранае разум, галовы большасці людзей. Пад назваю «Не радзіся красівай». Піша Руслан Равяка.

Пакуль чарговая групка адчайных галадуе, пакуль Беларусь спрабуюць пазбавіць гандлёвых прэфэрэнцый,

пакуль дэпутаты прымаюць бюджет, ня верачы ў падарожаньне газу, калі валіца саюзная дзяржава і ідзе перадвыбарчая кампанія — большасць электарату жыве тэлесэрыялам «Не радзіся красівай». Даюці і праграмісткі, прыбіральщицы і бухгалтаркі, спэцыялісты й жонкі кіраўнікоў цікуюць, бы віжы, за тэлесэрыялам усходніх суседзяў.

Народу ўсё адно, што Казулін галадуе больш за 50 дзён, але люд бойка абмяркоўвае калізіі расейскага кіно. Электарат хвалюе фінансавы стан кіношнай фірмы «Зімалета» ды канфлікт Каці ў Вікі, а не цікае становішча нашай краіны, ня кажучы ўжо пра найкі парламэнт.

Людзі купляюць некалькі дыскаў DVD, каб не чакаць 300 сэрыяў, а праглядзець усе адразу. Ведаючы пра вынікі прагнілай эпагі, ўсё адно сядоюць перад тэлевізарам за чарговай сэрыяй. Сноўдаюцца па Сеціве ў попуках кампраметуючых здымкаў той

Трэцяе вакно

Тамаш Суліма і Алег Кабзар, 2006, самвыдат.

Сёе-тое падышло б для саўндрэку да фільмаў беларускага Джармуша, калі б такі зъявіўся.

Дуэтпольскага беларуса і беларуса, які пераехаў у Польшчу. Хоць музыкі перамаглі коліс на «Бардаўскай восені» (2002), іх творчасць у нас амаль невядомая. Іх дыскаўняма ў шырокім продажы, а выступаюць яны хіба ў вузкім коле сябровой. Шкада, бо вартыя большага. «Трэцяе вакно» запсанае зь мінімумам інструментала — у асноўным гучыць акустычная гітара, а часам падтучаеца псыхадэлічная флейта. Тым ня менш, бардаўскай песній гэта называецца хочацца. Хутчэй гэта рок-альбом у акустычнай стылістыцы. Акурат не ставала на нашай сцэне чагось такога «бобадылянаўскага». Менавіта на такі лад настройваюць першыя тры песні. Самы эмацыйны нумар — «Восень. Вобраз. Сынег» у выкананні Сулімы, самы задумленны — «Малітва» Кабзара.

Атмасфера пракуранай кухні познаўчы, калі дым ад цыгарэтаў узвіваетца і ахутвае лімпачку пад столлю, а ў кубках стыне кава. Шчырыя песні, збудаваныя на эмоцыях. Сёе-тое падышло б для саўндрэку да фільмаў беларускага Джармуша, калі б такі зъявіўся.

Кружева сирени

Якаў Навуменка, «Ковчег», 2006.

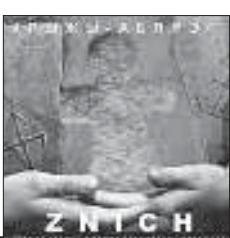
Гэта музыка будзе вечная

Заслужаны артыст Беларусі выдаў своеасаблівы the Best, далучыўшы яшчэ колькі новых песен. Для некаторых бу-

дзе навіною, што Навуменка яшчэ дзеяздольны, працягвае пісаць, выступаць і ўсыміхацца. Ці бачылі вы калі Навуменку без усымешкі? Яна рэдка сыходзіла з вуснаў артыста гэтыя тры дзесяткі гадоў. На «Кружевах...» ён ня толькі радуецца сам (на вокладцы Навуменка нам усыміхаецца сем разоў), але і заклікае пашэшыцца іншых. Гняважна, у які мы час жывем, — у перыяд застою, дзфіциту, масавых пратэстуў і чаго яшчэ якога — «Час мінае, больш сціхце ў душы», — піе Якаў Навуменка (песня «Усыміхніся»). Выбар паэзіі — выдатны. Вершы Багдановіча, Барадуліна, Дранька-Майсюка, Русака ды іншых. А вось аранжыроўкі — маральна састарэлія, нібы пакрытая пылам старая друкарка. Ужо даўно «Word» уладарыць, а ў Навуменкі гучыць клявішы-назолы, якія выконваюць ролі ўсіх музычных інструменту. Сталых прыхільнікаў выкананіца, можа, і захаваў, а вось новых такім мэтадамі не прывабіш. Зрэшты, а хто сказаў, што яму гэта трэба. Сп. Якаў — самадастатковы артыст, які з задавальненнем займаецца сваёй справай. Варта паслушаць «Ты мне вясною прысынілася» ў яго выкананні, каб гэта зразумець. Напраўду, гэта музыка будзе вечная. Запісы Навуменкі прыдадуцца падчас вялікага застолья, калі між старэйшай і маладзейшай часткамі ўдзельнікаў трэба знайсці кампроміс у музычным аздабленні.

Крыжы-абярэгі

Znich, 2006, БМА-груп.

Рэкамэндуецца для праслушоўванья фольк-калектывам Magiléouščyna.

На дзесятую гадавіну творчасці лідэры айчыннага фольк-паган-металу падрыхтавалі годны падарунак і сабе, і людзям. «Крыжы-абярэгі» — новы альбом з абкатаных на канцэртах пягам апошніх гадоў твораў. Рэдкі выпадак для каманды, якая грае брутальну музыку, — іх творчасць можа зацікаўіць і людзей, далёкіх ад метала. Песні «Зыніча» кранаюць душу, бо за імі — стагодзьдзі (большасць твораў тут — народныя). Музыка «Зыніча» — ня надта мудрагелістая, але

валодае вялізным энэргетычным патэнцыялам. Цяжкія гітарныя рыфы спалучаюцца з дудой і скрыпкай, а часам у тое спалучэнні ўзвіваюцца і клявішы з флейтай. З «Крыжамі-абярэгамі» гурт палягчэў, што даводзіць аднайменную кампазыцію, і такія творы, як «Ой, дымна за дваром» і «Беларусь». Сталыя прыхільнікі гурту на прэзэнтацыі дыску жартавалі: «Ці не «Эўрабачаньне» зьбіраюцца скарыць «Зынічы»?!» У некаторых песнях, асабліва ў «Беларусі», гучаныне «Зыніча» набліжаецца да Neuro Dubel'ю (дуда Кастуся Трамбіцкага ў гэтым грае не апошнюю ролю), але гэта не замінае называць стыль «Зыніча» пазнавальным. Рэкамэндуецца для праслушоўванья фольк-калектывам Magiléouščyna. Каб зразумець, што фольк можна выконваць ня толькі на баяне ды цымбалах.

Радасць

Tav. Mauzer, БМА-груп, 2006.

Пра такіх кажуць, што «іх творчасць сугучная з нашым часам».

Апошні дыск мінулага году. Дэбютнік, які чакалі на менш за новыя пłyткі ад грандаў беларускага року. Магчыма, таму і завецца ён — «Радасць». Хоць паводле настрою яго цяжка называць такім. «Маўзэр» вытрымаў пасыля перамогі на «Басовішчы» немалую паўзу — музыки назыбіralі яшчэ прызоў (ляўрэатства на «Рок-коле», «Дэбют году» на «Рок-Каранації») і забясьпечылі тым самым дыску неслабы перадпрамоўшн. Альбом напраўду выйшаў моцны — насычаны гітарны «мясны» гук перамяжоўвае сёняняшня музычная мода. Тэксты — таксама на патрэбу часу («Будзь тупым», «Беларусь будзе вольнай», «Ахвярую Беларусі»). «Маўзэр» знаходзіцца ў кантэксьце (прынамсі, беларускім). Пра такіх кажуць, што «іх творчасць сугучная з нашым часам». Magiléouščyna выконваюць музыку вялікіх фэстывальных пляцовак у краіне, дзе магчымыя толькі невялікія. Дарэчы, для камэрных выступаў будзе пасаваць гіт альбому — «Ка-

лыханка». Пранізлівая, абсалютная нехарактэрная для творчасці гуртоў гэтай музычнай плыні, у якой з інструмэнтаў гучанца адно скрыпка ды акустычна гітара. Ужо вядомыя гіты «маўзэраў» тут наўмылі іншае гучаныне, хоць падаецца, што «Ахвярую Беларусі» ў перазапісе нешта згубіла — ранейшая версія, хоць была з рэзкім для вуха «воздухам», гучала больш пранікнёна. «Радасць» слухаецца першым разам бязь цяжкасці, а з кожным іншым праслушаўваннем у гэтых рыках, енках ды ўсхліпах Янкі Маўзэра заўважаеш усё болей сэнсаў. Для ўсіх тых, хто трymае руку на пульсе беларускай незалежнай музыки.

Рыкашэт

Ricochet,
Ricochet,
Go-
records,
2006

Калі трэба, музыкі могуць выдаць і штосьці менш экстэмальнае.

Гомельскі лэйбл Go-records пасыля пра-соўваньня Сярогі на ўсход заняўся цяжкой музыкай. Менавіта яны выдалі альбомы «ТТ-34», Rasta, піцерскага гурту «Amatory», піянер — менскі гард-кораўцы Ricochet. Альбом дэбютны, але музыкі пасыпелі аб'езьдзіць з канцэртамі палову краіны і паўдзельнічаць у літоўскіх і ўкраінскіх фэстах. Паводле ўласнага вызначэння, граюць «красровэр» — сапраўдную цяжкую музыку. Але, калі трэба, музыкі могуць выдаць і штосьці менш экстэмальнае, як у песні «Маямі».

Іх музыка — намаганье пранікнуць ва ўнутраны съвет чалавека XXI ст. Герой іх песень заціснуты ў гарадзіцкіх сутарэннях, праз высачэзныя гмахі ён ня можа ўбачыць заход сонца, тут нельга жыць павольна, тут ня можна мець сябрапо, і кожны дзень — гэта бойка бяз праўлады. Вось і атрымліваецца, што чалавек тут «камяком уціснуты ў свае плечы». Тэма — ня новая, рыфмоўкі («город-холад») — не арыгінальныя, музыка — разнастайнасцьце не выбіваецца. Але зроблена прафэсійна. У некаторых песнях адчуваюцца ноткі «Tequilajazzz». Музыка клобных фэстаў.

Сяргей Будкін

НОВЫЯ КНІГІ

Чацьверты «pARTisan»

Выйшаў чарговы, чацьверты нумар часопісу «pARTisan», датаваны яшчэ 2006 годам! Сапраўдны пад на Каляды. Сапраўдны партызан, як вядома, зьяўляеца калі захоца альбо калі мусіць — так ці іншай, гэты момант прадбачыць цяжка. Выходзіць, тых «pARTisan»-аў выйшла чатыры за тры гады, альбо чатыры за чатыры, гледзячы адкуль адмерваць.

Гэтым разам аўтары шукаюць Плошчы. Нашае, беларускае Плошчы.

Нумар засяроджваеца на феномене Плошчы. Алюзіі на сакавіцкія падзеі — адкрытыя. Разам з тым, аўтары ймкнуцца шырэй развіць гэту тэму да нацыянальных і наднацыянальных маштабаў.

Часопіс, рэдактарам якога ёсьць прэзыдэнт менскага Асацыйцы сучаснага мастацтва Артур Клінаў, прысьвечаны пытанням сучаснага інтэлектуальнага й культурнага жыцця Беларусі. Сам Клі-

pARTisan. — Менск, 2006.

наў з адукцыі архітэктар-горадабудаўнік.

Як і ў першых, таксама і ў новым нумары «pARTisan» ушмат рознаголосных гіпотэз ды непаўторных здымкаў. Аматары сучаснага мастацтва знайдуць у ім некалькі сапраўдных рапрэзентаў.

Выйшла з друку анталёгія польскай дзіцячай паэзіі па-беларуску «Качка-дзівачка». Яна складзеная з найлепшых вершаў за апошнія 150 гадоў — ад Уладзіслава Сыракомлі ды Юльяна Тувіма да Дароты Гельнэр. Тэксты падаюцца ў арыгінале і па-беларуску.

Сярод перакладчыкаў — Рыгор Барадулін, Алег Мінкін, Анатоль Вялюгін, Пятрусь Макаль, Сяргей Дзяргай, большую ж частку работы зрабілі ўкладальнікі Лявон Баршчэўскі і Уладзімер Січычкаў.

Мастачка Алена Карповіч аздобіла кніжку густоўнымі чорна-белымі ілюстрацыямі. «Чорна-белая — гэта толькі плюс, — съмяеца Л.Баршчэўскі. — Дзеци могуць самі іх размаляваць як захочуць».

Кніга надта добрая. Кожнаму малому спадабаеца. Застаецца зрабіць трох пажаданын выдаўцам.

Каб наступны раз перавыдалі яе бяз польскіх тэкстаў. Яны дзесяцам без патрэбы. Кніга ж для іх, не для інтэлектуалаў.

Каб на месцы кожнага польскага тэкstu стаялі малонкі. Тады дзесяцім цікавей чытаць і лягчэй запамінаць вершы.

І каб наклад быў большы прынамсі ўтрай, бо такую мілую кнігу захоча мець кожная беларуская мама.

ЯК, МБ

Качка-дзівачка. Польская паэзія дзесяці. — Менск: «Радыёла-плюс», 2006. 1000 ас.

АНДРЭЙ ХАДАНОВІЧ

АЧЧОТ-2006

Я ўваходзіў замест шалёной вавёркі ў кола,
Гнаўся за трэцім зайцам і верыў, што карта ляжа.
Блытаў паняткі «лажа» й «вышэйшая школа»;
Ведаў, што школа жыцьця — яшчэ большая лажа.
Пару вясновых тыдніў жыў на адрэналіне.
Пару сяброў-беларусаў ушчэнт абруслі.
Спаў на двух'ярусных нарах — на шчасьце, ў Бэрліне;
Піў на ўручэнны прэміі — на жаль, не ў Брусэлі.
Некта пляткарыў, што быў пазбаўлены працы,
Ўлетку шукаў гарналыжных схілаў ля Сілічай;
Злыя людзі гавораць: хварэў на пранцы;
Добрая людзі кажуць, што доктар вылечыў.
Не напісаў за год ні даноса, ні палітвізьно:
Прозаю ад рукі — не хапае трыванья.
Не пайшоў 31 сьнежня ў лазні,
Вось і пішу гэты вершык алоўкам у ваньне.
Навагодні баліанс падвесыці няцяжка:
Зноў адчуваю сябе ня хамам, але й ня панам,
А хутчэй гатовым да выбуху, нібы пляшка
З антысавецкім шампанам.

31 сінегня 2006

АЛЕНА

Курорты — гэта недзе там...
Тут у мяне — яры з бур'янам,
І участковы капітан
Ў бур'яне гэтым сыніца п'яным,

Тут у двары расьце пальян,
Грабуцца куры калі хаты,
І маці слухае, як сын
Бязбохна крые бацьку матам.

А той зваліўся пад столом
І не ўстae — хоць плач, хоць трэсыні.
І — «львецца песня над сялом!» —
Які той лёс, такая й песня.

ЮЗІК ДЗЕНІСЮК

АНЖАЛІЦЫ БОРЫС
І ЯЕ ПАПЛЕЧНИКАМ

Кожны крок ваш, нават кожны ўздых
Падпільноўваюць гадоў мінульых здані.
Ў іх адно ад д'ябла ёсьць заданье:
Абылгаць, зыняважыць, даць пад дых.

На пакутнай дзедаўскай зямлі
Ўсім даводзяць, што вы тут чужыя:
То ня той на сьвяты сцяг узянялі,
То выявы ў пашпарце ня тия.

То ў машыну вам, каб падкусіць,
Падкладуць сумнёўныя пакеты...
Ну, а ў хама літасьці прасіць
Вам пярэчыць статут ваш шляхетны.

Так трываць! Тут наш адвечны Край,
З вамі мы адной крыві і веры,
На якой у Віскулях пахерый
Наш народ чарговы дымуты рай.

Беларус, украінец, паляк —
Да свабоды ў нас адна дарога.
Дойдзем мы дадому і да Бога,
Калі разам выбраліся ў шлях.

Так трываць! І верыць! Будзем жыць
У краіне, воляю сагрэтай.
Шатным дубіналам і дэкрэтам
Бег сьвятой Пагоні не спыніць!

Лаві *свае*
Хвалі
паміж
Менскам і Варшавай

БЕЛАРУСКАЯ РЭДАКЦЫЯ РАДЫЁ «ПАЛЁНІЯ»
www.polskieradio.pl/polonia/by

ВЫСТАВА

Адкрываецца выставка легендарнага фотографа

У Музэі сучаснага мастацтва (пр. Скарыны, 47) адкрылася пэрсанальная выставка літоўскага фотографа Антанаса Суткуса «Штодзённыя архівы». Антанас Суткус пачаў кар'еру фотожурналіста ў 50-я XX ст. і доўгія гады «быў вымушаны складаць у асобную папку работы, якія не адпавядалі канонам сацреалізму», пішацца пра яго ў прэс-рэлізе, падрэхтаваным літоўскім пасольствам.

У 1993 г., калі ў Літве ўжо не было цэнзараў, аўтар «знайшоў» у сябе выдатную калекцыю, якая «дзіўна дакладна адлюстроўвала розныя бакі жыцця літоўскага грамадзтва».

Летась у Менску праходзіла фотавыставка А. Суткуса «Жан-Поль Сартр і Сымона дэ Бавуар. Пяць дзён у Літве». Фотограф у чэрвені 1965 году супрадавікі славутую інтэлектуальную пару Парыжу ў іх пaeездцы па Літве. 26-гадовы А. Суткус зафіксаваў на фотастужцы тое, што потым стала самымі славутымі вобразамі Сартра.

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Вясёлы тыраназаўр і іншыя цацкі

Ноч у музэі (Night at the Museum)

ЗША, 2006, каляровы, 107 хв.

Рэжысэр: Шон Леві

Ролі выконваюць: Бэн Стылер, Робі Ўільямз, Дык Ван Даік, Мікі Руні, Джэйк Чэры, Біл Кобз

Жанр: Камэдыйная для сямейнага прагляду

Адзнака: 5 (з 10)

У недарэкі Лары ўсё складваецца блага: згубіў працу, разъведзеная жонка не пускае яго да сына, а сам сын ганарыцца айчымам-брокерам.

Апошнім шанцам Лары становіща

праца... начнога вартавога ў Музэі натурадыя гісторыі. Унахи экспанаты музея ажываюць — і пачынаецца такое...

Карціна Шона Леві — ідеальная камэдыя для дзяцей. Дый сам дарослы герой вядзе сябе, як гарэзлівае дзіця, якому трэба знайсці супольную мову са шкілетам тыраназаўра, накарміць стода з Пасхі жуйкай і даць стратэгічнае заданьне цацачным рымскім легіянэрам.

Звычайна экспанаты ажывалі ў карцінах жахаў (варта прыгадаць шматлікія «Музэі ваксовых фігураў»). Гэнай стужка — камэдия, галоўныя прылады якой — прыгоды ў

СУСТРЭЧА

Жыбуль — насустрач

20 студзеня ў Музэі Багдановіча — чараговая сустрэча з праекту «Насустрача». Гледа-

чи пабачаць і пачуоць Віктара Жыбуля і расейска-амэрыканска-га паэта Аліксандра Гальпера. **Пачатак а 18-й.**

Новая праграма з Аксанай Вечар

Тэлеканал «Лад» парадаваў густоўна перадачаю. 45-хвілінная «Проста праграма» ідзе па **серадах увечары**. Яна ня мае дакладнай прывязкі да часу і, у залежнасці ад тыдня, можа зьявіцца а 22.30 ці ў 00.15 — але гэную праграму варта не прапусціць.

Па-перше, перадача ідзе на добрай беларускай мове, што напышмі часамі ўжо выглядае сэнсацыяй.

Па-другое, гэтая перадача добра зроблена. Аўтарка і вядоўца Аксана Вечар вядзе ў трапна аформленай студыі тутарку з запрошаным госьцем.

У гутарку ўплятаюцца міні-фільмы, інтэрвю-аповеды, анімацыя.

Але тэлевізійны каляж у праграме Аксаны Вечар — майстэрскі й натурадынны. Пацвярджаеца старое правіла: на тэлевізіі цікавыя тыя перадачы, аўтары якіх ёсьць асобы.

Хаця твор Аксаны Вечар сыціла называецца «Проста праграма» — гэта ня проста праграма, а падарунак для ўсіх, хто сярод сэрыялаў і гульняў згладаўся па добрай аўтарскай тэлевізіі.

Андрэй Расінскі

КІНО НА DVD

АПОШНІ АДПАЧЫНАК

Камэдыйная драма, ЗША, 2006, рэж. **Ўэйн Ванг**.

У ролях: **Кўін Ласіфа, Жэрар Дэпард'е, ЛЛК Кул Джэй**.

Сыціплая гандлярка з Новага Арлеана даведваецца, што жыць ёй заставацца зусім няшмат. Яна прыяжджае ў Эўропу і «ставіць на вушы» ўвеселсанал гатлю, дзе зьбірацца пражыць цэлае жыццё.

кампаніі зь ільвамі, Атылай, вікінгамі й забранзвельм Калюбам.

Бэн Стылер («Знаёмства з Факерамі») падае, скача, абураеца, даганяе, і хаця болей складаных задачаў фільмам не прадугледжана, для дзіцячага кіно гэта самае тое. Робі Ўільямз, які ўжо трапляў у нерат з карцінаю «Джуманджы», — тут зьяўляецца ваксоваю статуя Тэадора Рузвэльта, які дае герою каштоўныя парады й дапамагае яму з навядзеным парадку.

Пасыль стужкі амэрыканцы штурмуюць Музэй натурадыя гісторыі, а залі поўняцца гледачамі.

У Менску фільм ідзе ў кінатэатрах «Кастрычнік», «Масква», «Аўрора».

АР

КРЫЖАВАНКА

Па гарызанталі: 1. Першы прэзыдэнт посткамуністычнай Польшчы. 3. Менская прадпрыемства, вытворца дарожнай тэхнікі. 6. Беларускі музыка і шахматыст. 7. Усходненеўрапейская страва з капусты. 9. Стыль (гл. малюнак). 12. Мишонач для тытуно. 15. Літаратар-скандаліст 1920—30-х гг. 18. Каробка з магнітнай стужкай. 20. Старажытны горад, які археоляг Сядоў атаясамліваў з пас. Астрына на Шчучыншчыне. 21. Ліст паперы ў юрыдычных асобаў. 22. Аўтар карціны (гл. малюнак). 23. Ангельскі вайсковец-авантурист, дарадца ўсходніх краінікоў у пач. XX ст. 24. Вёска пад Стоўпцамі.

Па вэртыкалі: 1. Нерывімаваныя, «вольныя» вершы. 2. Паселішча па-за межамі гораду. 4. Аптычнае школа і звязка на назе. 5. Вёска — аplot беларускага коннага спорту. 8. Бязладная размова. 10. Іды-шысцікі паэт, аўтар мэмуараў

«Габрэйскія савецкія пісьменнікі Беларусі» (2004) (гл. малюнак). 11. Вугорскі змагар за незалежнасць сярэдзіны XIX ст. 13. Перадаплата. 14. Махляр, асабліва картачны. 16. Шумнае высыпленыне адносінаў. 17. Спадарожнік Uran, названы ў гонар старажытнагрэцкага героя. 19. Атрутная расыліна, іншая назва — боцікі (гл. малюнак). 20. «...Броўка піша лоўка».

Рыб. Абапошн. 19. Абакіт. 20. Літаратурн. 16. Карабан. 17. Лічнеп. 13. Абакіт. 14. Культ. 10. Партыя. 11. Культ. 13. Абакіт. 14. Тамка. 8. Ламадра. 10. Партыя. 2. Гарыба. 4. Міхік. 5. Падарунек. 22. Пашын. 23. Лічнеп. 24. Кесцяра. 20. Актыва. 21. Бірнхік. 15. Лічнера. 18. Канурук. 7. Бірас. 9. Басюка. 12. Лібін. 3. «Амкарап». 6. Нечка. 1. Амкарап. 1. Ба-
Дзялінка. 1. Амкарап. 1. Ба-

Амкарап

ДРУГІ ФРОНТ МАСТЦАТВУ

#3

ТЭКСТЫ

Прэзентацыя часопіса «ТЭКСТЫ» #3

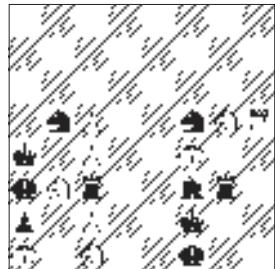
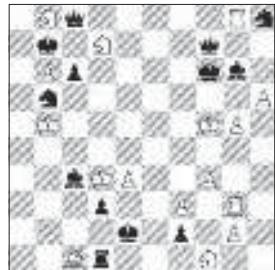
Баруць удзел: Юрась БАРЫСЕВІЧ, Альгерд БАХАРЕВІЧ, Зындер ВІШНЕЎ, Адам ГЛОБУС, Валічук АКУДОВІЧ, Зындер СЕРАВРАКОЎ, Віктар НЫБУЛЬ, Ірына ШАУЛЯКОВА, Ержі МІСКЕВІЧ, Пятро ВАСЮЧЕНКА, Зындер ПЛЯН, Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ, Уладзімір ЛЯННЕВІЧ, Яна-Гры-эн, Рацымалына дымета Тэатр помаднае неўрапінаванасць, Яна-Гры-эн, Рацымалына дымета

26 студзеня, 18:00
Сталічны Дом літаратара, Менск, Фрунзэ, 5 (уваход вольны)

КАІСА

Трыптых для маладафронтайцаў

Шахматныя задачы, прэзэнтацыйныя ніжэй, не зусім звычайнія. Літары на дошках выяўляюць ініцыялы хлопцаў, якім даводзіцца выкупаць чужбы грахі ў няволі. Павал Севярынец, Артур Фінькевіч, Зыміцер Дашкевіч — ім прысвячаюцца скахаграфічныя творы. 30 сьнежня Паўлу споўнілася 30 гадоў, таму фігуры на «ягонай» дошцы (10×10) адлюстроўваюць і гэту дату. Ва ўсіх задачах — каапмат за 2 хады.

Больш пра скахаграфію: «НН». 2005. № 25; 2006. № 31.

K86X.
Tg8 Kd6X. «D»: 1. Tg8 Cd3 2. Tg4 Ta8 Kd6X. «D»: 1. Kpb7 b5 2. Lb4Pma 3. «Z»: 1. Kpb7 Kf2 2. Ff1 Th2X.
Ff1 Th2X. «A»: 1. Kpb4 Kpb2 2. Tc4 Kd3X. «F»: 1. Kpb4 Kpb2 2. Tg4 2. Tg1 Te3X.
Kc9 Kd8 2. Kd10 Kac7X. «S»: 1. Kg9 T19 2. Kd9 T18X. «30»: 1. g1T
Амкарап. Lb4Pma 1. «P»: 1.

Добрыя весткі з таго съвету

Беручы да ўвагі, што беларускую мадэль дапамагаў будаваць сам Уладар сусъветаў, як Ім было заяўлена ў Свята-Духавым саборы, ніякіх пытаньняў да таго, як выглядае рай, у мяне не засталося. Фэльетон Лёліка Ушкіна.

Апошніяе, што Садам пабачыў, быў нейкі чупушыла ў чорнай масцы. «Паводле выраку ірацкага народу», — сказаў ён. Потым цемра, даўгі, як паміж станцыямі мэтро, тунэль. Потым нейкае съвято ў ягоным канцы. Наблізіўшыся, нябожчык зразумеў, што стаіць перад варотамі з таблічкай «Рай. Уваход карэспандэнтам «Маскоўскага камсамольца» і фатакарам «Коммерсанта» забаронены».

За варотамі аказаўся прылазынік, празь які цігнулася доўгая і сумная чарга.

— Дзе наш хвалёны «прынцып аднаго райскага акна»? — нудзелі жмурыкі ўнатоўпе.

— Спакуха, таварышы! Нядайна Айцец наш падпісаў дырэктыву аб дэбюракратызацыі нумар два, — супакойваў усіх Святы Пётра. — Думаю, што ў наступным тысячагодзьдзі, максымум да апакаліпсісу, мы ўсе праблемы вырашым. У нас жа ж прынцып — «Рай для анёлаў».

Нарэшце прыйшла чарга Хусэйна. Атрымаўшы прычындалы жыхара раю — німб і крылы з акынзай маркай, абанэмант падпісчыка на газэту «Рай сего дня», — Садам выйшаў з канторы і азірнуўся.

Уесь гарызонт засыціла вялікая райская Нацыянальная бібліятэка і шматлікія Лядовыя палацы. Сюд-туд анёлы, наступерак чуткам аб дэнамінацыі райскага рубля, адкрывалі дэпазыты ў нацыянальнай валюце. Праз вуліцу цігнуўся транспарант «Вітаем удзельнікаў хакейнага турніру паміж аматарамі на прызы Бога-Бацькі».

— Садамчык, на веру сваім вачам, ты?! Хусэйн азірнуўся — перад ім стаяў Слабадан.

— Хай, Слобода! Ну як тут увогуле? — Задачы другой пяцігодкі, сформуляваныя вялікім агульнанацыянальным зборам анёлаў, выкананыя. Праўда, давядзенца падкарэктаваць сацыяльныя артыкулы бюджету. Як заяўіў Яхвэ, мы занадта

шыкоўна жывём для раю, у якім німа газу і нафты. Прабач, трэба ляцець у ЖЭС: нешта замала на жыроўку налічылі.

Слоба зваліў, а ўвагу Садама тым часам прыцігнуў плакат: «Усе на выбары мясцовых херувімаў».

«Выканаю грамадзянскі абавязак», — падумай анёл-нэафіт і узяў курс на ўчастак для галасавання.

Просьбу да сябра выбарчай камісіі выдаць яму бюлете́н для галасавання той чамусыці ўспрыняў вельмі падазронна. У наступны момант выбарчык дастаў неспадзянага кухталя ў кумпала ззаду. Адключачыся, Садам пасльеў пачупъ:

— Усе анёлы галасуюць, як мае быць, датэрмінова, а тут нейкі дзівак

прыцёгся ў дзень выбараў. Здаецца, таварыш міліцыянт, гэта нейкі адмарозак.

— Натуральна, апазыцыянэр. Бач, барада — як у Мілінкевіча.

Садам ачомаўся толькі ў судзе, дзе прадстаўнік Фэміды зачытаў яму прысуд:

— ...спраўляў малую нужду... прынародна мацюкаўся... супраціўленне міліцыі... прыгавор — 15 сутак.

Наступныя два тыдні анёл Садам правёў у райскім будынку пры райскай вуліцы Акрэсьціна, дзе пад трансъляцыі з радыёмацгаланіка аб дасягненніх райскай стабільнасці прагуляў ў мандавошку бамжам свае анёльскія німб і крылы.

Беларус будзе самую вялікую вежу. З запалак

ЮЛІЯ ДАРАНІКЕВІЧ

Аляксандр Бендыкаў будзе вежу з запалак. Такім чынам магілеўчанін хоча патрапіць у Кнігу рэкордаў Гінэса. У першы ж дзень канструкцыя разбурылася, таму Аляксандр працаў усю ноч безь перапынку. Калі энтузіяста наведала фатограф «НН», у канструкцыі было 4,5 тысячаў запалак, у канцы іх мусіць быць 9 тысячаў.

съцёб пад коксам

Данімная паэма «Зянон-хоп» пабіла рэкорды папулярнасці ў беларускім Інтэрнэце. А гэты артыкул Алеся Кудрыцага пра яе пабіў усе рэкорды наведанасці на сایце www.nn.by. Старонка 20.

год паэзіі

Андрэй Хадановіч.
Аччот—2006	28
Алена. «Курорты —
гэта недзе там...»	28
Юзік Дзенісюк. Анжаліцы Борыс
і яе паплечнікам	28

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

Антону Б. з Верхнядзвінску. «Сапега на Верхнядзвіншчыне» — гэтыя звесткі яшчэ ня сталі артыкулам. Хай паляжаць. Мо знойдзеца нейкі факт ці падзея, якія самі сабой звязаны іх у матэрыял.

Аляксандру У. з Гомеля. За фотаработы дзякую. Залічым іх.

Міколу Я. з Чудзенічаў. Ваши меркаваныні пра А. Шалайку няслушны. Гэта дастойны, сымелы і разумны чалавек. Гэта твой выпадак, калі на варта чапляцца да словаў. Самі разумееце, хлопець толькі з турмы.

Сяргею С. з Барысава. Дзякую за віншаваныне. Творы перадамо на разгляд у часопіс «Дзеяслоў» — для газеты завялікія.

Сяргею К. Навэля «За туманам» для публікацыі ў газэце не падыходзіць. Працуіце з мовай і стылем.

Марыне Б. з tut.by. Казку «Святыя Мікалай і маленькая беларусачка» варта прапанаваць інтэрнэт-рэсурсу www.dzietki.org.

Вячаславу Х-ну з Менску. Вершы вельмі асабістыя. Не для друку.

Юраю і Тацине з Менску. На віншаваныні мы звычайна не адказваём, але цеплыня Вашае маляванае паштоўкі нас асабліва кранула. Дзякую.

А ты падпішыся!

**Каб
рэгулярна
атрымліваць
«Нашу
Ніву»,
проста
паведаміце ў
Рэдакцыю
свой адрас.
Адначасова
Рэдакцыя
звязацца з
просьбай
ахвяраваць на
выданыне.
Дэталі —
старонка 17.**

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ВІТАНЬНІ

Віншу ўсіх чытачоў «НН» і асаўстаў Уладзіслава Казіміра С. з Калядамі! Жыве Бела-русы Andrew YouKnowWho

Зыміцер Дашибевіч, трымайся! Бог не дае

выправанае зышы сілаў. Рым. 8:31!

КАРАОКЕ

Шукаем аматараў караоке для кансультацыі. Т.: 649-08-88, pesni2006@tut.by

КНІГІ

Набуду кнігі: С. Ерш «Беларускі супраць». Я. Новікаў «Ваенная гісторыя беларускіх земляў». knihanosha@tut.by

ПІКЕТ

У суботу, 20 студзеня ў 11.00 раніцы, ля будынку расейскага кансульяту ў Нью-Ёрку адбываецца пікет пратэсту супраць антыбеларускай палітыкі Расеі і падтрымку дзімітрапіі на Беларусі. Расейскі кансульяту ў Нью-Ёрку знаходзіцца па адрасе: 9 East 91 Street (даезд цягнікам метра 4.5.6 да прыпынку 86 St., або таго ж самага лініі 6 да прыпынку 96 St.). Акцыя ладзіцца Беларускім Маладэўным рухам. www.belmon.org

ПРАЦА

Шукаю працу. Разгледжу любыя прапановы. Т.: 204-58-00 (Алесь)

Панове менчукі! Хочу тэрапевтраца да вас у стаўліцу. Ці можа хто дапамагчы адшукаць цікавую працу? Адкудымаю вышэйшую педагогічную працу як індывідуальны прадпрымальнік. Лістайце на jauhienst@tut.by, Яўген

ПАДАРОЖЖЫ

Антош Астаповіч запрашае ў сібровую падарожку 21 студзеня маршрутам: Лепель — Бачэйкава — Ула — Двор — Нізгалава — Бешанковічы — Свячына — Бяланск — Чашнікі. Т.: 262-73-43, 8-029-111-73-32

Зыміцер Касцяпавіч запрашае ў сібровую падарожку па Воранаўскім раёне 28 студзеня (нядзеля). Маршрут: Менск — Гайцюнішкі — Канвелішкі — Больценікі — Нача — Радунь — Беняконі — Пеляса — Менск. 3-4 лютага: Вільня — Коўна — Румышикі. Т.: 292-54-58; 622-57-20; 110-19-28; 509-12-16; 573-88-17

Антош Астаповіч запрашае 4 лютага ў сібровую падарожжу маршрутам: Мікалаеўшчына — Дубна — Струбніца — Самуйлавічы — Дольныя — Пасіцавічы — Пескі — Крамяніца. Т.: 8-029-111-73-32; 8-017-262-73-43

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМИ

На выбарах ад мелкіх землевладзельцаў, прымерам, у Вялейцы, Віленск. губ., было 42 праваслаўных і 30 каталікоў. Праваслаўныя, відзячы, што іх больш, ня выбралі ніводнага каталіка.

Тое самае было ў Люцыне, Віабскай губ. толькі там было больш каталікоў і яны ня выбралі ніводнага праваслаўнага.

У мястэчку Красным, Віленск. губ., хоць праваслаўныя пераважывалі, але было колькі добрых і разумных людзей, каторыя не дапусцілі вайны: выбіралі тутака двух каталікоў і чатырох праваслаўных, мяркуючы, якія была пратарцыя. Вось гэта спраўядлівіца: трэба засыгды ўважаць, каб *ні скрыўдзіць тых, каго менш*.

Наша Ніва. №3. 1907

Наша Ніва

незалежная газэта

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991
галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
3. Вольскі (1906), А. Уласаў (1906—1914),
Янка Купала (1914—1915), А. Лукшевіч,
У. Знамярэўскі (1920), С. Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Настя Бакшанская
шэф-рэдактар Андрэй Дынько
фотарэдактар Арцём Ляві
галоўныя рэдактары Андрэй Скурко
мастакі рэдактар Сяргей Харэўскі
выдавец і заснавальнік Місцовы фонд выданья
газеты «Наша ніва»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЙ:

220050, Менск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,
8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» забавяковая. 12 палос форматам А2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва беларускі Дом друку». Менск, пр. Ф. Скарыны, 79. Рэдакцыя не нікса адказнасць за змест раклімых абелестак. Кошт свабодны. Пасведчанне аб регистрацыі прыядычнага выдання №581 ад 4 ліпеня 2002 г., выдадзене Міністэрствам інформацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220030, г. Менск, вул. Калектарная, 20а-112. Р/р 301521200012 у МГД ААТ «Белінвестбанка», Менск, код 764.

Наклад 2221. Газэта выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 18.01.2006.

Замова № 327.

Рэдакцыйны адрас: Калектарная, 20а-112.